

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2023/588

z dnia 15 marca 2023 r.

ustanawiające unijny program bezpiecznej łączności na lata 2023–2027

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 189 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W konkluzjach z posiedzenia w dniach 19–20 grudnia 2013 r. Rada Europejska przyjęła z zadowoleniem prowadzone w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, Komisją i Europejską Agencją Kosmiczną (ESA) prace przygotowawcze w zakresie następnej generacji łączności satelitarnej dla władz publicznych. Łączność satelitarna dla władz publicznych została również uznana za jeden z elementów globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej z czerwca 2016 r. Łączność satelitarna dla władz publicznych ma pomóc UE w reagowaniu na zagrożenia hybrydowe oraz wspierać strategię UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego oraz politykę UE wobec Arktyki.
- (2) W konkluzjach z posiedzenia w dniach 21–22 marca 2019 r. Rada Europejska podkreśliła, że Unia musi poczynić postępy w rozwijaniu konkurencyjnej, bezpiecznej, inkluzywnej i etycznej gospodarki cyfrowej cechującej się łącznością światowej klasy.
- (3) W komunikacie Komisji z dnia 22 lutego 2021 r. pt. „Plan działania na rzecz synergii między przemysłem cywilnym, obronnym i kosmicznym” stwierdzono, że dzięki niemu „każda osoba w Europie będzie miała dostęp do szybkiej łączności, a ponadto Europa zyska odporny system łączności zapewniający jej łączność w każdych okolicznościach”.
- (4) W „Strategicznym Kompasie na rzecz bezpieczeństwa i obrony” przyjętym przez Radę w dniu 21 marca 2022 r. uznaje się, że infrastruktura kosmiczna Unii i jej państw członkowskich przyczynia się do naszej odporności i oferuje kluczowe usługi, które zastępują lub uzupełniają infrastrukturę naziemną do celów telekomunikacji. Dlatego w strategicznym Kompasie zaapelowano do Unii o podjęcie prac nad wnioskiem w sprawie unijnego globalnego systemu bezpiecznej łączności opartego na przestrzeni kosmicznej.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 lutego 2023 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 7 marca 2023 r.

- (5) Jednym z komponentów Unijnego programu kosmicznego ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 ⁽²⁾ jest GOVSATCOM, którego celem jest zapewnienie długoterminowej dostępności niezawodnych, bezpiecznych, skalowalnych i efektywnych kosztowo usług łączności satelitarnej dla użytkowników GOVSATCOM. W rozporządzeniu (UE) 2021/696 przewidziano, że w pierwszej fazie tworzenia komponentu GOVSATCOM, trwającej do około 2025 r., istniejące zasoby byłyby łączone i współdzielone za pośrednictwem centrum GOVSATCOM.

W tym kontekście Komisja ma pozyskać zasoby GOVSATCOM od państw członkowskich mających systemy krajowe i potencjał w zakresie przestrzeni kosmicznej oraz od komercyjnych operatorów łączności satelitarnej lub dostawców usług satelitarnych, z uwzględnieniem podstawowych interesów Unii w zakresie bezpieczeństwa. W tej pierwszej fazie usługi GOVSATCOM mają być wprowadzane w oparciu o podejście etapowe w świetle zwiększania zdolności infrastruktury centrum GOVSATCOM. Podejście to opiera się również na założeniu, że jeżeli w pierwszej fazie szczegółowa analiza przyszłego popytu i przyszłej podaży wykaze, że jest ono niewystarczające do pokrycia zmieniającego się popytu, konieczne będzie przejście do drugiej fazy oraz opracowanie specjalnej dodatkowej infrastruktury kosmicznej lub pozyskanie dodatkowych zasobów w ramach współpracy z sektorem prywatnym, np. z operatorami satelitów z Unii.

- (6) W dniu 22 marca 2017 r. działający w Radzie Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa zatwierdził dokument „Potrzeby użytkowników cywilno-wojskowych wysokiego szczebla w zakresie rządowej łączności satelitarnej (GOVSATCOM)”, który został przygotowany przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i w którym ujęto wymagania użytkowników wojskowych określone przez Europejską Agencję Obrony we wspólnym celu sztabowym przyjętym w 2013 r. oraz potrzeby użytkowników cywilnych zebrane przez Komisję. Z przeprowadzonych następnie przez Komisję analiz wynika, że obecna oferta Unii w zakresie łączności satelitarnej, w oparciu o zasoby zapewniane przez państwa członkowskie mające systemy krajowe oraz przez sektor prywatny, nie jest w stanie sprostać nowym potrzebom władz publicznych, które dążą do rozwiązań zapewniających wyższy poziom bezpieczeństwa, małe opóźnienia i globalny zasięg. Potrzeby te należy monitorować i poddawać regularnej ocenie.
- (7) Najnowsze postępy techniczne umożliwiły powstanie konstelacji łączności na orbicie niegeostacjonarnej (NGSO), które stopniowo oferują usługi łączności o dużej szybkości i małych opóźnieniach. Aktualnie istnieje zatem możliwość zaspokojenia zmieniających się potrzeb użytkowników upoważnionych przez władze publiczne poprzez rozwój i rozmieszczenie dodatkowej infrastruktury, ponieważ Unia dysponuje obecnie rezerwacjami częstotliwości w ramach Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, które są niezbędne do świadczenia wymaganych usług. Jeżeli nie zostaną one wykorzystane, rezerwacje te staną się nieaktualne i zostaną przyznane innym podmiotom. W związku z tym, że częstotliwości oraz pozycje na orbicie są coraz bardziej ograniczonym zasobem, Komisja – na podstawie otwartej i przejrzystej procedury z udziałem państw członkowskich – powinna wykorzystać tę okazję i zawrzeć z państwami członkowskimi dysponującymi tymi rezerwacjami częstotliwości specjalne umowy licencyjne w celu świadczenia usług na rzecz władz publicznych opartych na infrastrukturze służącej potrzebom władz publicznych. Sektor prywatny odpowiada za uzyskanie praw dotyczących rezerwacji częstotliwości niezbędnych do świadczenia usług komercyjnych.
- (8) Ze strony władz publicznych w Unii rośnie zapotrzebowanie na bezpieczne i niezawodne usługi łączności satelitarnej oparte na infrastrukturze kosmicznej, w szczególności dlatego, że są one najbardziej wykonalną opcją w sytuacjach, w których naziemne systemy łączności nie istnieją, są zakłócane lub zawodne. Przystępny cenowo i efektywny kosztowo dostęp do łączności satelitarnej jest również niezbędny w obszarach, na których nie ma naziemnej infrastruktury sieciowej, w tym nad oceanami, w przestrzeni kosmicznej, w obszarach oddalonych i tam, gdzie naziemna infrastruktura sieciowa narażona jest na poważne awarie lub nie można na niej polegać w sytuacjach kryzysowych. Łączność satelitarna może zwiększyć ogólną odporność sieci łączności, na przykład stanowiąc alternatywę w przypadku ataków fizycznych lub cyberataków dotyczących lokalną naziemną infrastrukturę sieciową, wypadków, klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka.
- (9) Unia powinna zapewnić odporne, globalne, bezpieczne, chronione, nieprzerwane, gwarantowane i elastyczne rozwiązania w zakresie łączności satelitarnej, które odpowiadają na zmieniające się potrzeby i wymagania władz publicznych i są oparte na unijnej bazie technologicznej i przemysłowej, w celu zwiększenia odporności działań państw członkowskich i instytucji unijnych.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 69).

- (10) W związku z tym należy ustanowić nowy program pod nazwą „unijny program bezpiecznej łączności” (zwany dalej „Programem”) w celu zapewnienia unijnej satelitarnej i wieloorbitalnej infrastruktury łączności na użytek władz publicznych, integrując i uzupełniając przy tym istniejące i przyszłe krajowe i europejskie zasoby w ramach komponentu GOVSATCOM oraz dalej rozwijając i stopniowo integrując inicjatywę europejskiej infrastruktury komunikacji kwantowej (EuroQCI) z systemem bezpiecznej łączności.
- (11) Program powinien zaspokoić nowe potrzeby władz publicznych w dziedzinie rozwiązań zapewniających wyższy poziom bezpieczeństwa, małe opóźnienia i globalny zasięg. Powinien on zapewniać – za pośrednictwem specjalnej infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych integrującej i uzupełniającej zasoby GOVSATCOM – świadczenie bezpiecznych, autonomicznych, niezawodnych i efektywnych kosztowo usług łączności satelitarnej dla władz publicznych oraz długoterminowy, ogólnosiękaty, niezakłócony dostęp do tych usług, wspierając odporność i ochronę infrastruktury krytycznej, świadomość sytuacyjną, działania zewnętrzne, zarządzanie kryzysowe, a także zastosowania, które mają kluczowe znaczenie dla gospodarki, bezpieczeństwa i obrony Unii i państw członkowskich. Ponadto Program powinien priorytetowo traktować świadczenie usług na rzecz władz publicznych, a także umożliwiać świadczenie usług komercyjnych przez europejski sektor prywatny, z uwzględnieniem analizy rynku obejmującej konsultacje z użytkownikami upoważnionymi przez władze publiczne, za pośrednictwem infrastruktury komercyjnej.
- (12) W decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 ⁽³⁾ określono szereg celów i zadań, które mają służyć promowaniu rozwoju odpornej, bezpiecznej, wydajnej i zrównoważonej infrastruktury cyfrowej w Unii, w tym cel cyfrowy dla Komisji i państw członkowskich do zapewnienia wszystkim łączności gigabitowej do 2030 r. Program powinien umożliwić łączność w całej Unii i na całym świecie z korzyścią dla obywateli i przedsiębiorstw, w tym między innymi do zapewnienia dostępu do przystępnych cenowo szybkich sieci szerokopasmowych, które mogą pomóc w usuwaniu martwych stref łączności i zwiększaniu spójności w całej Unii, w tym w jej regionach najbardziej oddalonych, na obszarach wiejskich, peryferyjnych, oddalonych i odizolowanych oraz na wyspach. Usługi satelitarne nie mogą obecnie zastąpić działania sieci naziemnych, ale mogą zniwelować przepaść cyfrową, a nawet przyczynić się, w stosownych przypadkach, do wypełniania ogólnych celów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 ⁽⁴⁾.
- (13) Program powinien zatem obejmować działania w zakresie definicji, opracowania, rozwoju i walidacji oraz powiązane działania wdrożeniowe dotyczące budowy początkowej infrastruktury kosmicznej i naziemnej niezbędnej do świadczenia pierwszych usług na rzecz władz publicznych. Powinien następnie objąć stopniowe działania wdrożeniowe mające na celu ukończenie zarówno infrastruktury kosmicznej, jak i naziemnej niezbędnej do świadczenia zaawansowanych usług na rzecz władz publicznych, która to infrastruktura nie jest obecnie dostępna i wykracza poza najnowocześniejsze istniejące europejskie usługi łączności satelitarnej. Ponadto Program powinien wspierać rozwój terminali użytkownika zdolnych do korzystania z zaawansowanych usług łączności. Działania eksploatacyjne powinny rozpocząć się jak najszybciej od udostępnienia do 2024 r. pierwszych usług na rzecz władz publicznych, aby jak najszybciej zaspokoić potrzeby użytkowników upoważnionych przez władze publiczne. Program powinien następnie obejmować działania mające na celu ukończenie budowy zarówno infrastruktury kosmicznej, jak i naziemnej niezbędnej do osiągnięcia pełnej zdolności operacyjnej do 2027 r. Świadczenie usług na rzecz władz publicznych, eksploatacja, utrzymanie i ciągłe udoskonalanie infrastruktury kosmicznej i naziemnej po jej rozmieszczeniu, a także rozwój przyszłych generacji usług na rzecz władz publicznych powinny stanowić część działań eksploatacyjnych.
- (14) W czerwcu 2019 r. państwa członkowskie podpisały deklarację w sprawie europejskiej infrastruktury komunikacji kwantowej (EuroQCI) (zwaną dalej „Deklaracją”), zgadzając się na współpracę, wraz z Komisją i przy wsparciu ESA, na rzecz rozwoju infrastruktury komunikacji kwantowej obejmującej całą Unię. Zgodnie z Deklaracją EuroQCI ma na celu wdrożenie certyfikowanej bezpiecznej infrastruktury komunikacji kwantowej typu *end-to-end*, umożliwiającej przesyłanie i przechowywanie informacji i danych oraz będącej w stanie połączyć krytyczne aktywa komunikacji publicznej w całej Unii. Program przyczyni się do osiągnięcia celów Deklaracji poprzez rozwój infrastruktury kosmicznej i naziemnej EuroQCI zintegrowanej ze służącą potrzebom władz publicznych infrastrukturą Programu, a także poprzez rozwój i rozmieszczenie naziemnej infrastruktury sieciowej EuroQCI, która będzie własnością państw członkowskich. Infrastruktura kosmiczna, infrastruktura satelitarnych stacji naziemnych i naziemna infrastruktura sieciowa EuroQCI powinny być rozwijane w ramach Programu w dwóch głównych fazach: wstępnej fazie wali-

⁽³⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz.U. L 323 z 19.12.2022, s. 4).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 36).

dacji, która może obejmować rozwój i walidację szeregu różnych technologii i protokołów komunikacyjnych, oraz w fazie pełnego rozmieszczenia, obejmującej odpowiednie rozwiązania dotyczące łączności międzysatelitarnej i przekazywania danych między satelitami, satelitarnymi stacjami naziemnymi i naziemną infrastrukturą sieciową.

- (15) Jedną z głównych funkcji EuroQCI będzie umożliwienie kwantowej dystrybucji kluczy kryptograficznych (QKD). Aktualnie technologia i produkty w zakresie kwantowej dystrybucji kluczy kryptograficznych nie są wystarczająco zaawansowane, aby można je było wykorzystywać do ochrony informacji niejawnych UE (EUCI). Rozwiązania nadal wymagają głównie kwestie dotyczące bezpieczeństwa kwantowej dystrybucji kluczy kryptograficznych, takie jak standaryzacja protokołów kwantowej dystrybucji kluczy kryptograficznych, analiza kanałów bocznych i metody oceny. Program powinien zatem wspierać EuroQCI i umożliwiać włączanie do niej zatwierdzonych produktów kryptograficznych, gdy będą dostępne.
- (16) Aby chronić informacje niejawne UE w sposób zapewniających ich zadowalające zabezpieczenie, podstawowymi rozwiązaniami w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom stwarzanym przez obliczenia kwantowe powinny być rozwiązania konwencjonalne połączone z kryptografią postkwantową i ewentualnie z kwantową dystrybucją kluczy kryptograficznych w podejściach hybrydowych. W Programie należy zatem stosować takie podejścia w celu zapewnienia zarówno najnowocześniejszej kryptografii, jak i najnowocześniejszej dystrybucji klucza.
- (17) W celu zwiększenia przepustowości łączności satelitarnej Unii infrastruktura Programu powinna opierać się na infrastrukturze stworzonej na potrzeby komponentu GOVSATCOM oraz integrować i uzupełniać tę infrastrukturę. W szczególności infrastruktura naziemna Programu powinna opierać się – zgodnie z wymogami operacyjnymi i wymogami bezpieczeństwa – na centrach GOVSATCOM, stopniowo rozszerzanych – na podstawie potrzeb użytkowników – o inne aktywa segmentu naziemnego, w tym aktywa państw członkowskich, które chcą wnieść dodatkowy wkład.
- (18) Program powinien usprawnić bezpieczną łączność na obszarach geograficznych o znaczeniu strategicznym, takich jak Afryka i Arktyka, a także regiony Morza Bałtyckiego, Morza Czarnego, Morza Śródziemnego i Atlantyku. Usługi świadczone w ramach Programu powinny również przyczyniać się do odporności geopolitycznej poprzez oferowanie dodatkowej łączności zgodnie z celami politycznymi w tych regionach oraz ze wspólnym komunikatem Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 1 grudnia 2021 r. pt. „Strategia Global Gateway”.
- (19) Bez uszczerbku dla usług łączności satelity zbudowane na potrzeby Programu mogłyby być wyposażone w podsystemy, w tym w ładunki użytkowe, pozwalające na zwiększanie przepustowości i usług komponentów Unijnego programu kosmicznego, umożliwiając tym samym rozwój dodatkowych usług niezwiązanych z łącznością, o których decyduje komitet ds. Programu w odpowiednim składzie, jak określono w rozporządzeniu (UE) 2021/696, i które będą realizowane na warunkach określonych w niniejszym rozporządzeniu. W przypadku należytego stwierdzenia, z uwzględnieniem potrzeb użytkowników i ograniczeń budżetowych, że przyniesie to korzyść dla komponentów Unijnego programu kosmicznego, podsystemy te mogłyby być rozwijane, by oferować alternatywne usługi pozycjonowania, nawigacji i służby czasu uzupełniające system Galileo, zapewniać nadawanie komunikatów europejskiego systemu wspomagania satelitarnego (EGNOS) z mniejszym opóźnieniem, dostarczać czujniki do obserwacji obiektów kosmicznych oraz wspierać rozwój obecnych możliwości programu Copernicus, w szczególności na potrzeby służb ratunkowych i bezpieczeństwa cywilnego. Ponadto podsystemy te mogłyby świadczyć niezwiązane z łącznością usługi państwom członkowskim, pod warunkiem że nie będzie to miało wpływu na bezpieczeństwo i budżet Programu.
- (20) Zważywszy na znaczenie dla Programu naziemnej infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych i jej wpływ na jego bezpieczeństwo, lokalizacja takiej infrastruktury powinna zostać określona przez Komisję zgodnie z ogólnymi wymogami bezpieczeństwa na podstawie otwartej i przejrzystej procedury w celu zapewnienia zrównoważonego rozdziału między państwami członkowskimi. W rozmieszczeniu naziemnej infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych w ramach Programu, z którą zintegrowana jest również infrastruktura rozwijana w ramach komponentu GOVSATCOM, może być zaangażowana Agencja Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (zwana dalej „Agencją”) lub, w stosownych przypadkach, ESA w zakresie jej kompetencji.
- (21) Dla bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich oraz dla zapewnienia bezpieczeństwa i integralności usług na rzecz władz publicznych kluczowe jest, aby aktywa kosmiczne Programu były wystrzelane z terytorium Unii. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych okolicznościach powinno być możliwe wystrzelenie z terytorium państwa trzeciego. Oprócz ciężkich i średnich rakiet nośnych dodatkową elastyczność mogłyby zapewnić małe rakiety nośne i mikrorakiety nośne, co umożliwiłoby szybkie rozmieszczanie aktywów kosmicznych.

- (22) Istotne jest, aby Unia była właścicielem wszystkich aktywów materialnych i niematerialnych związanych z infrastrukturą służącą potrzebom władz publicznych rozwijaną w ramach Programu, z wyjątkiem naziemnej infrastruktury sieciowej EuroQCI, zapewniając jednocześnie poszanowanie postanowień Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym jej art. 17. Mimo przysługującej Unii własności tych aktywów powinna ona mieć możliwość ich udostępniania stronom trzecim lub rozporządzania nimi, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz jeżeli zostanie to uznane za stosowne na podstawie oceny indywidualnych przypadków.
- (23) Ogólnounijne inicjatywy, takie jak inicjatywa na rzecz bezpiecznej łączności, są kształtowane przez szeroki udział pochodzących z całej Unii innowacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), przedsiębiorstw typu start-up i dużych przedsiębiorstw z segmentu kosmicznego (upstream) i segmentu wykorzystania danych (downstream). W ostatnich latach sektor kosmiczny stanął wobec wyzwania ze strony niektórych podmiotów działających w przestrzeni kosmicznej – w szczególności przedsiębiorstw typu start-up i MŚP, które opracowały innowacyjne technologie i aplikacje kosmiczne uwzględniające potrzeby rynku, czasami przy wykorzystaniu różnych modeli biznesowych. Aby zapewnić konkurencyjność unijnego ekosystemu kosmicznego, Program powinien zmaksymalizować wykorzystywanie innowacyjnych i przełomowych technologii, a także nowatorskich modeli biznesowych opracowanych przez europejski ekosystem kosmiczny, w tym New Space, w szczególności przez MŚP, spółki o średniej kapitalizacji i przedsiębiorstwa typu start-up, które opracowują nowatorskie technologie i aplikacje kosmiczne uwzględniające potrzeby rynku, obejmując przy tym cały łańcuch wartości w sektorze kosmicznym, włącznie z segmentem kosmicznym (upstream) i segmentem wykorzystania danych (downstream).
- (24) Konieczne jest zachęcanie sektora prywatnego do inwestycji poprzez odpowiednie zamówienia i łączenie umów o świadczenie usług, co zmniejszy niepewność i zapewni długoterminową widoczność i przewidywalność potrzeb sektora usług publicznych. Aby zapewnić konkurencyjność europejskiego przemysłu kosmicznego w przyszłości, Program powinien przyczynić się również do rozwoju zaawansowanych umiejętności w dziedzinach związanych z przestrzenią kosmiczną oraz wspierać działania edukacyjno-szkoleniowe, a także promować równe szanse, równoprawnienie płci i wzmocnienie pozycji kobiet, aby móc w pełni wykorzystać potencjał obywateli Unii w tej dziedzinie.
- (25) Zgodnie z celami przedstawionymi w komunikacie Komisji Europejskiej z dnia 11 grudnia 2019 r. pt. „Europejski Zielony Ład” Program powinien, w zakresie w jakim jest to możliwe, minimalizować swój wpływ na środowisko. Chociaż aktywa kosmiczne same w sobie nie emitują gazów cieplarnianych podczas użytkowania, ich produkcja i związana z nimi infrastruktura naziemna wywierają wpływ na środowisko. Należy przyjąć środki łagodzące ten wpływ. W tym celu w odniesieniu do zamówień, o których mowa w Programie, należy przewidzieć zasady i środki dotyczące zrównoważoności, takie jak przepisy mające na celu minimalizację i kompensację emisji gazów cieplarnianych generowanych w wyniku rozwoju, produkcji i rozmieszczania infrastruktury oraz środki zapobiegające zanieczyszczeniu światłem, które między innymi wpływa na prowadzone z Ziemi obserwacje astronomiczne.
- (26) Biorąc pod uwagę rosnącą liczbę statków kosmicznych i śmieci kosmicznych na orbicie, nowa europejska konstelacja powinna również spełniać kryteria zrównoważoności przestrzeni kosmicznej i stanowić przykład dobrych praktyk w zakresie zarządzania ruchem w przestrzeni kosmicznej oraz obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych, aby zmniejszyć ilość wytwarzanych śmieci kosmicznych, zapobiegać rozpadowi obiektów kosmicznych i kolizjom na orbicie oraz powinna zapewniać odpowiednie środki dotyczące wyeksploatowanych statków kosmicznych. Ze względu na uzasadnione obawy dotyczące ochrony środowiska kosmicznego będące obecnie przedmiotem dyskusji na forach międzynarodowych, takich jak forum Komitetu ONZ ds. Pokojowego Wykorzystania Przestrzeni Kosmicznej, jest niezwykle ważne, aby Unia odgrywała wiodącą rolę w działaniach na rzecz zrównoważoności przestrzeni kosmicznej. Zamówienia udzielane w ramach Programu powinny zapewniać, aby stosowana technologia umożliwiała osiągnięcie jak najwyższych standardów zrównoważoności, a także efektywności energetycznej i zasobooszczędności.
- (27) Wymogi operacyjne dotyczące usług na rzecz władz publicznych powinny opierać się na ocenie potrzeb użytkowników upoważnionych przez władze publiczne, a jednocześnie uwzględniać możliwości obecnej oferty rynkowej. Przy ocenie tych wymogów należy w jak największym stopniu wykorzystać obecne zdolności rynkowe. Na podstawie tych wymogów operacyjnych, w połączeniu z ogólnymi wymogami bezpieczeństwa i zmieniającym się zapotrzebowaniem na usługi na rzecz władz publicznych, należy opracować pakiet usług dotyczący usług na rzecz władz publicznych. W ramach tego pakietu należy określić mający zastosowanie poziom odniesienia dla usług na rzecz władz publicznych. Pakiet ten powinien również określać kategorie usług, które uzupełniają pakiet usług dotyczący usług GOVSATCOM ustanowiony w ramach rozporządzenia (UE) 2021/696. Komisja powinna zapewnić zgodność i spójność wymogów operacyjnych i wymogów bezpieczeństwa między komponentem GOVSATCOM a Programem. W celu utrzymania jak najlepszego dopasowania popytu i podaży usług, pakiet usług dotyczący usług na rzecz władz publicznych należy określić w 2023 r., a następnie regularnie go aktualizować – po konsultacji z państwami członkowskimi na podstawie tych wymogów operacyjnych i wymogów bezpieczeństwa.

- (28) Łączność satelitarna jest zasobem ograniczonym, uzależnionym od przepustowości satelitarnej, częstotliwości i zasięgu geograficznego. Aby uzyskać efektywność kosztową oraz czerpać korzyści skali, w ramach Programu należy zatem lepiej dopasować podaż usług na rzecz władz publicznych i popyt na te usługi oraz unikać nadwyżki przepustowości. Ponieważ popyt i potencjalna podaż zmieniają się z biegiem czasu, Komisja powinna monitorować potrzeby, by dostosować pakiet usług dotyczący usług na rzecz władz publicznych, gdy tylko okaże się to konieczne.
- (29) Państwa członkowskie, Rada, Komisja i ESDZ, a także agencje i organy Unii powinny móc zostać uczestnikami Programu, o ile postanowią upoważnić użytkowników usług na rzecz władz publicznych lub udostępnić zasoby, obiekty lub instalacje. Zważywszy, że do państw członkowskich należy decyzja odnośnie do upoważnienia krajowych użytkowników usług na rzecz władz publicznych, państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do wnoszenia wkładu do Programu ani do przyjęcia infrastruktury Programu.
- (30) Każdy uczestnik Programu powinien wyznaczyć właściwy organ ds. bezpiecznej łączności, który będzie monitorował, czy użytkownicy i inne podmioty krajowe uczestniczące w Programie przestrzegają mających zastosowanie przepisów oraz procedur bezpieczeństwa określonych w ogólnych wymogach bezpieczeństwa. Uczestnicy programu mogą powierzyć funkcje takiego organu istniejącemu organowi.
- (31) W niniejszym rozporządzeniu określono pulę środków finansowych na cały okres trwania Programu, która podczas corocznej procedury budżetowej ma stanowić dla Parlamentu Europejskiego i Rady główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 18 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 16 grudnia 2020 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych ⁽⁵⁾.
- (32) Cele Programu są spójne i komplementarne z celami innych programów Unii, w szczególności programu „Horyzont Europa” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 ⁽⁶⁾ i decyzją Rady (UE) 2021/764 ⁽⁷⁾, programu „Cyfrowa Europa” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 ⁽⁸⁾, Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 ⁽⁹⁾, instrumentu „Łącząc Europę” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1153 ⁽¹⁰⁾ oraz, w szczególności, Unijnego programu kosmicznego.
- (33) W ramach programu „Horyzont Europa” wydzielona część środków z komponentów z klastra „Technologie cyfrowe, przemysł i przestrzeń kosmiczna” zostanie przeznaczona na działania w zakresie badań naukowych i innowacji dotyczące rozwoju i walidacji systemu bezpiecznej łączności, w tym na potrzeby potencjalnych technologii, które będą rozwijane w ramach ekosystemu kosmicznego, w tym New Space. W ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” wydzielona część środków zostanie przeznaczona na działania związane z eksploatacją systemu bezpiecznej łączności i świadczeniem usług na całym świecie, co pozwoli zaoferować szeroki wachlarz usług partnerom międzynarodowym. W ramach Unijnego programu

⁽⁵⁾ Dz.U. L 4331 z 22.12.2020, s. 28.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1).

⁽⁷⁾ Decyzja Rady (UE) 2021/764 z dnia 10 maja 2021 r. ustanawiająca program szczegółowy służący realizacji programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz uchylająca decyzję 2013/743/UE (Dz.U. L 1671 z 12.5.2021, s. 1).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Cyfrowa Europa” oraz uchylające decyzję (UE) 2015/2240 (Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1153 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające instrument „Łącząc Europę” i uchylające rozporządzenia (UE) nr 1316/2013 i (UE) nr 283/2014 (Dz.U. L 249 z 14.7.2021, s. 38).

kosmicznego wydzielona część środków z komponentu GOVSATCOM zostanie przeznaczona na działania związane z rozwojem centrum GOVSATCOM, które będzie stanowiło element infrastruktury naziemnej systemu bezpiecznej łączności. Finansowanie pochodzące z tych programów powinno być realizowane zgodnie z zasadami określonymi w tych programach.

- (34) Ze względu na nieodłączny wpływ na bezpieczeństwo Unii i jej państw członkowskich Program ma również wspólne cele i zasady z Europejskim Funduszem Obronnym ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 ⁽¹¹⁾. W związku z tym część środków z Europejskiego Funduszu Obronnego powinna zostać przeznaczona na finansowanie działań w ramach Programu, w szczególności działań związanych z rozmieszczeniem jego infrastruktury.
- (35) Aby zapewnić skuteczne wdrożenie Programu, należy zagwarantować dostępność wystarczających zasobów. Państwa członkowskie powinny móc wносить dodatkowy wkład w postaci swojej wiedzy technicznej, know-how i pomocy, w szczególności w dziedzinach bezpieczeństwa i ochrony, lub, w stosownych przypadkach i w miarę możliwości, udostępniając na rzecz Programu dane, informacje, usługi i infrastrukturę, którymi dysponują lub które znajdują się na ich terytorium. Program powinien mieć możliwość otrzymywania dodatkowych wkładów finansowych lub rzeczowych od stron trzecich, w tym agencji i organów Unii, państw członkowskich, państw trzecich uczestniczących w Programie lub organizacji międzynarodowych, zgodnie z odpowiednimi umowami.
- (36) Do Programu stosuje się rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽¹²⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym”). Rozporządzenie finansowe określa zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień, zarządzania pośredniego, instrumentów finansowych, gwarancji budżetowych, pomocy finansowej oraz zwrotu kosztów poniesionych przez ekspertów zewnętrznych.
- (37) Zgodnie z art. 191 ust. 3 rozporządzenia finansowego w żadnych okolicznościach te same koszty nie mogą być dwukrotnie finansowane z budżetu Unii.
- (38) Komisja powinna mieć możliwość korzystania, w razie potrzeby i w niezbędnym zakresie, z pomocy technicznej niektórych podmiotów zewnętrznych, o ile chronione będą interesy Unii w zakresie bezpieczeństwa. Inne podmioty zaangażowane w publiczne zarządzanie Programem powinny mieć również możliwość korzystania z tej samej pomocy technicznej w wykonywaniu zadań powierzonych im na mocy niniejszego rozporządzenia.
- (39) Zamówienia publiczne dotyczące działań finansowanych z Programu udzielane w jego ramach powinny być zgodne z przepisami unijnymi. W tym kontekście Unia powinna być również odpowiedzialna za określenie celów, jakie mają być realizowane w odniesieniu do zamówień publicznych.
- (40) Program opiera się na złożonych i stale rozwijających się technologiach. Opieranie się na takich technologiach stwarza niepewność i ryzyko związane z zamówieniami publicznymi udzielanymi w ramach Programu, zwłaszcza że zamówienia te przewidują długoterminowe związanie się z dostawcą urzędzeń lub usług. Oprócz zasad ustanowionych w rozporządzeniu finansowym konieczne są zatem środki szczególne dotyczące zamówień publicznych. Powinno zatem być możliwe nałożenie obowiązku minimalnego zakresu podwykonawstwa. Jeżeli chodzi o ten ostatni element, należy w miarę możliwości dać pierwszeństwo przedsiębiorstwom typu start-up oraz MŚP, w szczególności w celu umożliwienia ich transgranicznego udziału.
- (41) Aby zrealizowane zostały cele Programu, ważna jest możliwość wykorzystania, w stosownych przypadkach, potencjału oferowanego przez unijne podmioty publiczne i prywatne działające w dziedzinie przestrzeni kosmicznej, a także podjęcia współpracy na poziomie międzynarodowym z państwami trzecimi lub organizacjami międzynarodowymi. Z tego względu konieczne jest zapewnienie możliwości korzystania ze wszystkich odpowiednich narzędzi i z wszystkich metod zarządzania przewidzianych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i rozporządzeniu finansowym oraz z procedur wspólnego udzielania zamówień.

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/697 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Obronny i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1092 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 149).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

- (42) Współpraca publiczno-prywatna jest najbardziej odpowiednim systemem zapewniającym możliwość realizacji celów Programu. Powinna pozwolić na wykorzystywanie istniejącej technologicznej i przemysłowej bazy łączności satelitarnej Unii, w tym aktywów prywatnych, oraz zapewnić solidne i innowacyjne usługi na rzecz władz publicznych, a także umożliwić partnerom prywatnym uzupełnianie infrastruktury Programu o dodatkowe zdolności oferowania usług komercyjnych na warunkach rynkowych poprzez dodatkowe inwestycje własne. Taki system powinien ponadto zoptymalizować koszty rozmieszczenia i eksploatacji dzięki podziałowi kosztów rozwoju i rozmieszczenia komponentów wspólnych dla infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych i infrastruktury komercyjnej, a także kosztów operacyjnych poprzez zapewnienie wysokiego poziomu współdzielenia zasobów. Współpraca tego rodzaju powinna również stymulować innowacyjność w europejskim ekosystemie kosmicznym, w tym w New Space, poprzez umożliwianie podziału ryzyka związanego z badaniami i rozwojem między partnerów publicznych i prywatnych.
- (43) Przy realizacji Programu należy stosować kluczowe zasady w odniesieniu do umów koncesji, umów w sprawie zamówień na dostawy, usługi, roboty budowlane lub zamówień mieszanych. W umowach tych należy określić jasny rozdział zadań i obowiązków między partnerów publicznych i prywatnych, wraz z wyraźnym podziałem ryzyka między nimi, w celu zapewnienia, aby wykonawcy ponosili odpowiedzialność za konsekwencje ewentualnych uchybień, za które odpowiadają. Umowy powinny zapewniać, by wykonawcy nie otrzymywali nadmiernej rekompensaty za świadczenie usług na rzecz władz publicznych, pozwalać na świadczenie usług komercyjnych, które zostaną utworzone przez sektor prywatny, oraz zapewniać odpowiednie ustalenie priorytetów w zakresie potrzeb użytkowników upoważnionych przez władze publiczne. W umowach należy zapewnić, by świadczenie usług w oparciu o infrastrukturę komercyjną odbywało się z zachowaniem ochrony podstawowych interesów Unii i służyło ogólnym i szczegółowym celom Programu. Ważne jest zatem, by istniały środki, które zapewnią ochronę tych podstawowych interesów i celów. W szczególności Komisja powinna mieć możliwość wprowadzenia środków niezbędnych do zapewnienia ciągłości świadczenia usług, w przypadku gdy wykonawca nie będzie w stanie wykonać swoich zobowiązań.

Umowy powinny zawierać odpowiednie zabezpieczenia zapobiegające m.in. konfliktom interesów i zakłóceniom konkurencji mogącym wynikać ze świadczenia usług komercyjnych, nieuzasadnionej dyskryminacji lub innym ukrytym korzyściom pośrednim. Takie zabezpieczenia mogą obejmować rozdział rachunkowości dotyczącej usług na rzecz władz publicznych od rachunkowości dotyczącej usług komercyjnych, w tym utworzenie na potrzeby świadczenia usług na rzecz władz publicznych podmiotu odrębnego pod względem strukturalnym i prawnym od operatora zintegrowanego pionowo, a także zapewnienie otwartego, sprawiedliwego, rozsądnego i niedyskryminacyjnego dostępu do infrastruktury niezbędnej do świadczenia usług komercyjnych. W związku z tym istniejący dostawcy usług naziemnych powinni mieć dostęp do usług komercyjnych na przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunkach. Umowy powinny sprzyjać udziałowi przedsiębiorstw typu start-up i MSP w całym łańcuchu wartości i we wszystkich państwach członkowskich.

- (44) Jednym z ważnych celów Programu jest zapewnianie bezpieczeństwa Unii i państw członkowskich oraz wzmocnienie odporności we wszystkich kluczowych technologiach i łańcuchach wartości przy zachowaniu gospodarki otwartej. W określonych przypadkach osiągnięcie tego celu wymaga określenia warunków kwalifikowalności i uczestnictwa w celu zapewnienia ochrony integralności, bezpieczeństwa i odporności systemów operacyjnych Unii. Nie powinno to podważać potrzeby zapewnienia konkurencyjności i efektywności kosztowej.
- (45) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁽¹³⁾ i rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁽¹⁴⁾, (Euratom, WE) nr 2185/96⁽¹⁵⁾ i (UE) 2017/1939⁽¹⁶⁾ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom – w tym nadużyciom finansowym – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013, Europejski Urząd ds. Zwalczenia

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

czania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii.

Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 ⁽¹⁷⁾.

Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać Komisji, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz, w przypadku państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939, EPPO niezbędne prawa i dostęp, a także zapewniać, aby wszelkie strony trzecie uczestniczące w wykonywaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.

- (46) Aby zapewnić ochronę interesów finansowych Unii, należy zobowiązać państwa trzecie do przyznania właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF oraz Trybunałowi Obrachunkowemu praw i dostępu niezbędnych do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji.
- (47) Aby zoptymalizować efektywność i wpływ Programu, należy podjąć działania promujące stosowanie i rozwój otwartych standardów, technologie otwartego oprogramowania oraz interoperacyjność w architekturze systemu bezpiecznej łączności. Bardziej otwarta koncepcja systemu mogłaby umożliwić lepszą synergię z innymi komponentami unijnego programu kosmicznego lub krajowymi usługami i aplikacjami, optymalizować koszty poprzez unikanie powielania prac nad rozwojem tej samej technologii oraz zwiększyć niezawodność, sprzyjać innowacjom i czerpać korzyści z szerokiej konkurencji.
- (48) Należyte publiczne zarządzanie Programem wymaga jasnego podziału obowiązków i zadań między różne zaangażowane podmioty w celu unikania niepotrzebnego nakładania się działań oraz w celu ograniczenia przekraczania kosztów i opóźnień. Wszystkie podmioty zarządzające powinny w zakresie swoich kompetencji i obowiązków wspierać realizację celów Programu.
- (49) Państwa członkowskie od dawna są aktywne w dziedzinie przestrzeni kosmicznej. Posiadają w tej dziedzinie systemy, infrastrukturę, krajowe agencje i organy. Mogą zatem wnieść znaczący wkład do Programu, zwłaszcza w zakresie jego realizacji. Mogłyby one współpracować z Unią w celu propagowania usług i aplikacji w ramach Programu oraz zapewnienia spójności między odpowiednimi inicjatywami krajowymi a Programem. Komisja mogłaby mieć możliwość uruchamiania środków do dyspozycji państw członkowskich, korzystania z pomocy państw członkowskich i powierzania im, na wspólnie uzgodnionych warunkach, zadań związanych z realizacją Programu. W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny dążyć do zapewnienia spójności i komplementarności swoich planów odbudowy i zwiększania odporności z Programem. Ponadto zainteresowane państwa członkowskie powinny podjąć wszelkie działania konieczne do zapewnienia ochrony infrastruktury naziemnej znajdującej się na ich terytorium. Państwa członkowskie powinny także móc zapewnić dostępność i odpowiedni poziom ochrony częstotliwości niezbędnych do celów Programu, tak by umożliwić pełny rozwój i wdrożenie aplikacji w oparciu o oferowane usługi, zgodnie z decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE ⁽¹⁸⁾. Częstotliwości udostępniane na potrzeby Programu nie powinny mieć wpływu finansowego na Program.
- (50) Zgodnie z art. 17 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i z uwagi na jej rolę jako promotora ogólnego interesu Unii do Komisji należy realizacja Programu, ponoszenie ogólnej odpowiedzialności za Program i propagowanie korzystania z niego. W celu optymalizacji zasobów i kompetencji poszczególnych zainteresowanych stron Komisja powinna mieć w uzasadnionych przypadkach możliwość powierzania niektórych zadań innym podmiotom. Komisja powinna określić główne wymogi techniczne i operacyjne niezbędne do wdrożenia ewolucji systemów i usług. Powinna tego dokonać po konsultacji z ekspertami z państw członkowskich, użytkownikami i innymi odpowiednimi publicznymi lub prywatnymi zainteresowanymi stronami. Ponadto zgodnie z art. 4 ust. 3 TFUE, wykonywanie kompetencji przez Unię nie uniemożliwia państwom członkowskim wykonywania ich odpowiednich kompetencji.

⁽¹⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

⁽¹⁸⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego (Dz.U. L 81 z 21.3.2012, s. 7).

Jednak aby dobrze wykorzystać środki finansowe Unii, Komisja powinna zapewnić, na ile to możliwe, spójność działań prowadzonych w ramach Programu z działaniami państw członkowskich, nie powodując niepotrzebnego powielania wysiłków.

- (51) Art. 154 rozporządzenia finansowego stanowi, że na podstawie wyników oceny *ex ante* Komisja może korzystać z systemów i procedur osób lub podmiotów, którym powierzono wykonanie środków finansowych Unii. W razie potrzeby w odpowiedniej umowie o przyznanie wkładu określić należy specjalne dostosowania tych systemów i procedur (środki nadzoru) oraz należy zawrzeć postanowienia dotyczące obowiązujących umów.
- (52) Ze względu na swój ogólnosięwiatowy zasięg Program ma silny wymiar międzynarodowy. Partnerzy międzynarodowi oraz ich władze publiczne i obywatele będą odbiorcami szerokiego wachlarza usług świadczonych w ramach Programu, co przyniesie korzyści dla międzynarodowej współpracy Unii i państw członkowskich z tymi partnerami. W sprawach związanych z Programem Komisja może – w zakresie swoich kompetencji i w imieniu Unii – koordynować działania na arenie międzynarodowej.
- (53) Dzięki doświadczeniom zdobytym w minionych latach w zakresie zarządzania, eksploatacji i świadczenia usług związanych z komponentami Galileo i EGNOS Unijnego programu kosmicznego Agencja jest najbardziej odpowiednim organem do realizacji, pod nadzorem Komisji, wszystkich zadań związanych z eksploatacją infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych i świadczeniem usług na rzecz władz publicznych. Powinna ona w związku z tym nadal rozwijać odpowiednie zdolności w tym zakresie. Następnie Agencji należy powierzyć świadczenie usług na rzecz władz publicznych i powinna ona być zdolna do przyjęcia całości lub części zarządzania operacyjnego infrastrukturą służącą potrzebom władz publicznych.
- (54) W odniesieniu do kwestii bezpieczeństwa, z uwagi na doświadczenie Agencji w tej dziedzinie, powinna ona być odpowiedzialna – za pośrednictwem Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa – za zapewnianie akredytacji bezpieczeństwa usług na rzecz władz publicznych i infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych. Ponadto, z zastrzeżeniem gotowości operacyjnej Agencji, zwłaszcza pod względem odpowiedniego poziomu zasobów ludzkich, Agencja powinna wykonywać zadania powierzone jej przez Komisję. W miarę możliwości Agencja powinna wykorzystywać swoją wiedzę fachową, na przykład w kontekście działań Europejskiego Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej (EGNSS). Powierzając zadania Agencji, należy zapewnić odpowiednie zasoby ludzkie, administracyjne i finansowe, aby umożliwić jej pełne wykonywanie zadań i misji.
- (55) Aby zapewnić funkcjonowanie infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych i ułatwić świadczenie usług na rzecz władz publicznych, Agencja powinna mieć możliwość zlecania, w drodze umów o przyznanie wkładu, określonych działań innym podmiotom, w obszarach ich odpowiednich kompetencji, na warunkach zarządzania pośredniego mających zastosowanie do Komisji, jak określono w rozporządzeniu finansowym.
- (56) ESA jest międzynarodową organizacją dysponującą rozległą wiedzą specjalistyczną w obszarze kosmosu, w tym łączności satelitarnej, i dlatego jest ważnym partnerem w realizacji różnych aspektów unijnej polityki kosmicznej. W tym zakresie ESA powinna być w stanie zapewnić Komisji wiedzę specjalistyczną, również na potrzeby opracowania specyfikacji technicznych aspektów Programu i przygotowania wdrożenia tych aspektów. W tym celu ESA należy powierzyć zadania dotyczące nadzoru nad działaniami Programu w zakresie rozwoju i walidacji i zapewniać wsparcie przy ocenie umów zawieranych w kontekście realizacji Programu.
- (57) Ze względu na znaczenie działań związanych z przestrzenią kosmiczną dla gospodarki unijnej i życia obywateli Unii osiągnięcie i utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa powinno być jednym z głównych priorytetów Programu, w szczególności w celu ochrony interesów Unii i państw członkowskich, w tym w odniesieniu do informacji niejawnych i szczególnie chronionych informacji jawnych.
- (58) Ze względu na szczególną wiedzę fachową, jaką dysponuje ESDZ, oraz na regularne kontakty ESDZ z organami państw trzecich i z organizacjami międzynarodowymi ESDZ powinna być w stanie wspierać Komisję w realizacji niektórych zadań związanych z bezpieczeństwem Programu w dziedzinie stosunków zewnętrznych, zgodnie z decyzją Rady 2010/427/UE ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁹⁾ Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30).

- (59) Bez uszczerbku dla wyłącznej odpowiedzialności państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa narodowego przewidzianej w art. 4 ust. 2 TUE, jak również dla prawa państw członkowskich do ochrony ich podstawowych interesów bezpieczeństwa zgodnie z art. 346 TFUE należy wprowadzić specjalne zarządzanie bezpieczeństwem, by zapewnić sprawną realizację Programu. Zarządzanie to powinno opierać się na trzech głównych zasadach. Po pierwsze, konieczne jest, aby szerokie, wyjątkowe doświadczenie państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa było uwzględniane w jak największym stopniu. Po drugie, w celu zapobiegania konfliktom interesów oraz wszelkim niedociągnięciom w stosowaniu przepisów bezpieczeństwa funkcje operacyjne powinny się oddzielić od funkcji związanych z akredytacją bezpieczeństwa. Po trzecie, podmiot odpowiedzialny za zarządzanie wszystkimi lub niektórymi elementami infrastruktury Programu jest również najbardziej odpowiedni, by zarządzać bezpieczeństwem powierzonych mu zadań. Bezpieczeństwo Programu będzie się opierało na doświadczeniu wyniesionym z realizacji Unijnego programu kosmicznego w ubiegłych latach. Należyte zarządzanie bezpieczeństwem wymaga także, by funkcje zostały odpowiednio rozdzielone pomiędzy różne podmioty. Z uwagi na to, że za Program odpowiedzialna jest Komisja, powinna ona, bez uszczerbku dla prerogatyw państw członkowskich w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego, określić wraz z państwami członkowskimi ogólne wymogi bezpieczeństwa mające zastosowanie do Programu. W szczególności w dziedzinie informacji niejawnych zarządzanie bezpieczeństwem Programu powinno odzwierciedlać odpowiednie role i kompetencje Rady i państw członkowskich w zakresie oceny i zatwierdzania produktów kryptograficznych służących ochronie informacji niejawnych UE.
- (60) Cyberbezpieczeństwo i bezpieczeństwo fizyczne infrastruktury Programu, zarówno naziemnej, jak i kosmicznej, a także jej redundancja fizyczna mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia ciągłości świadczenia usług i działania systemu. Przy określaniu ogólnych wymogów bezpieczeństwa należy zatem odpowiednio uwzględnić potrzebę ochrony systemu i jego usług przed cyberatakami i przed zagrożeniami dla satelitów, w tym poprzez wykorzystywanie nowych technologii oraz wspieranie reagowania na takie cyberataki i usuwania ich skutków.
- (61) Po przeprowadzeniu analizy ryzyka i zagrożeń Komisja powinna w stosownych przypadkach określić strukturę monitorowania bezpieczeństwa. Tę strukturę monitorowania bezpieczeństwa powinien stanowić podmiot, który wykonuje instrukcje opracowane w ramach zakresu stosowania decyzji Rady (WPZiB) 2021/698 ⁽²⁰⁾.
- (62) Bez uszczerbku dla prerogatyw państw członkowskich w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego Komisja i Wysoki Przedstawiciel w zakresie swoich odpowiednich kompetencji powinni zapewniać bezpieczeństwo Programu zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz, w stosownych przypadkach, z decyzją (WPZiB) 2021/698.
- (63) Usługi na rzecz władz publicznych świadczone w ramach Programu będą wykorzystywane przez władze publiczne Unii na potrzeby misji i operacji o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa, obronności i ochrony, a także dla ochrony infrastruktury krytycznej. Dlatego takie usługi i taka infrastruktura powinny podlegać akredytacji bezpieczeństwa.
- (64) Jest niezbędne, aby działania związane z akredytacją bezpieczeństwa były realizowane w oparciu o zbiorową odpowiedzialność za bezpieczeństwo Unii i jej państw członkowskich, poprzez dążenie do konsensusu i z udziałem wszystkich podmiotów zaangażowanych w kwestie bezpieczeństwa; należy również wdrożyć procedurę stałego monitorowania ryzyka. Konieczne jest również, aby działania techniczne związane z akredytacją bezpieczeństwa były prowadzone przez specjalistów mających odpowiednie kwalifikacje w zakresie akredytacji złożonych systemów i poświadczenie bezpieczeństwa osobowego na odpowiednim poziomie.
- (65) Na podstawie art. 17 TUE Komisja jest odpowiedzialna za zarządzanie programami, które zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu finansowym mogą być powierzane w drodze subdelegowania stronom trzecim w ramach zarządzania pośredniego. W tym kontekście konieczne jest zapewnienie przez Komisję, aby zadania wykonywane przez strony trzecie w celu realizacji Programu w ramach zarządzania pośredniego nie zagrażały bezpieczeństwu Programu, w szczególności w odniesieniu do kontroli informacji niejawnych. Należy zatem doprecyzować, że w przypadku gdy Komisja powierza ESA realizację zadań w ramach Programu, odpowiednie umowy o przyznanie wkładu powinny przewidywać, że wytworzone przez ESA informacje niejawne będą zgodnie z decyzją Rady 2013/488/UE ⁽²¹⁾ i decyzją Komisji (UE, Euratom) 2015/444 ⁽²²⁾ uznawane za informacje niejawne UE i będą powstawały z upoważnienia Komisji.

⁽²⁰⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2021/698 z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie bezpieczeństwa systemów i usług wdrażanych, udostępnianych i użytkowanych w ramach Unijnego programu kosmicznego, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo Unii, oraz uchylecia decyzji 2014/496/WPZiB (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 178).

⁽²¹⁾ Decyzja Rady 2013/488/UE z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1).

⁽²²⁾ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53).

- (66) Usługi na rzecz władz publicznych w ramach Programu mogłyby być wykorzystywane przez podmioty Unii i państw członkowskich na potrzeby misji i operacji o krytycznym znaczeniu dla ochrony i bezpieczeństwa. W związku z tym, aby chronić podstawowe interesy Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa, konieczne jest zastosowanie – w odniesieniu do wszystkich elementów Programu – środków zapewniających niezbędny poziom niezależności od osób trzecich (państw trzecich i podmiotów z państw trzecich). Takie środki mogą obejmować technologie kosmiczne i naziemne na poziomie komponentu, podsystemu lub systemu, przemysł wytwórczy, właścicieli i operatorów systemów kosmicznych oraz fizyczną lokalizację komponentów systemów naziemnych.
- (67) Członkowie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), którzy są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), państwa przystępujące, kraje kandydujące i potencjalni kandydaci, a także państwa objęte europejską polityką sąsiedztwa i inne państwa trzecie mogą uczestniczyć w Programie wyłącznie na podstawie umowy zawartej zgodnie z art. 218 TFUE.
- (68) Zgodnie z decyzją Rady (UE) 2021/1764 ⁽²³⁾ osoby i podmioty z siedzibą w krajach lub terytoriach zamorskich kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów Programu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (69) Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽²⁴⁾ Program powinien być przedmiotem ewaluacji na podstawie informacji zgromadzonych zgodnie ze szczególnymi wymogami dotyczącymi monitorowania, przy czym należy unikać obciążeń administracyjnych, w szczególności dla państw członkowskich, a także nadmiernej regulacji. Wymogi te powinny, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki stanowiące podstawę oceny skutków Programu. Ocena Programu powinna uwzględniać wyniki oceny Unijnego programu kosmicznego w odniesieniu do komponentu GOVSATCOM, przeprowadzonej w ramach rozporządzenia (UE) 2021/696.
- (70) W celu zapewnienia stałej adekwatności wskaźników na potrzeby sprawozdawczości dotyczącej postępów Programu, a także ram monitorowania i oceny Programu, należy zgodnie z art. 290 TFUE przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów w odniesieniu do zmiany załącznika do niniejszego rozporządzenia w zakresie wskaźników, uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące ustanowienia ram monitorowania i oceny oraz uzupełnienia niniejszego rozporządzenia w drodze określenia charakterystyki bazy danych zasobów kosmicznych Programu, a także metodyki i procesów utrzymywania i aktualizacji tej bazy danych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (71) W interesie należytego zarządzania publicznego oraz zważywszy na synergie między Programem a komponentem GOVSATCOM, komitet ds. Programu ustanowiony w ramach rozporządzenia (UE) 2021/696 w składzie przewidzianym dla GOVSATCOM powinien również pełnić funkcję komitetu do celów Programu. W sprawach związanych z bezpieczeństwem Programu posiedzenia komitetu ds. Programu powinny odbywać się w składzie specjalnym zajmującym się bezpieczeństwem.

⁽²³⁾ Decyzja Rady (UE) 2021/1764 z dnia 5 października 2021 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską, w tym stosunków między Unią Europejską, z jednej strony, a Grenlandią i Królestwem Danii, z drugiej strony (Decyzja w sprawie stowarzyszenia zamorskiego, łącznie z Grenlandią) (Dz.U. L 355 z 7.10.2021, s. 6).

⁽²⁴⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (72) Ponieważ należyte publiczne zarządzanie wymaga jednolitego zarządzania Programem, szybszego podejmowania decyzji i równego dostępu do informacji, przedstawiciele podmiotów, którym powierzono zadania związane z Programem, mogliby mieć możliwość uczestniczenia w charakterze obserwatorów w pracach komitetu ds. Programu utworzonego na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽²⁵⁾. Z tych samych powodów przedstawiciele państw trzecich i organizacji międzynarodowych, które zawarły umowę międzynarodową z Unią w odniesieniu do Programu, mogliby mieć możliwość uczestniczenia w pracach komitetu ds. Programu pod warunkiem spełnienia wymogów bezpieczeństwa i zgodnie z postanowieniami takiej umowy. Przedstawiciele podmiotów, którym powierzono zadania związane z Programem, państw trzecich i organizacji międzynarodowych nie powinni mieć prawa do uczestniczenia w głosowaniach komitetu ds. Programu. Warunki uczestnictwa obserwatorów i uczestników ad hoc powinny zostać określone w regulaminie komitetu ds. Programu.
- (73) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do przyjmowania: szczegółowych przepisów dotyczących świadczenia usług na rzecz władz publicznych, wymogów operacyjnych dotyczących usług na rzecz władz publicznych, pakietu usług dotyczącego usług na rzecz władz publicznych, decyzji dotyczących wkładu w odniesieniu do umów o przyznanie wkładu, programów prac, a także do ustanawiania dodatkowych wymogów dotyczących udziału państw trzecich i organizacji międzynarodowych w Programie. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.
- (74) Usługi na rzecz władz publicznych oparte na infrastrukturze służącej potrzebom władz publicznych powinny być co do zasady bezpłatne dla użytkowników upoważnionych przez władze publiczne. Przepustowość na potrzeby tych usług jest jednak ograniczona. Jeżeli po przeprowadzeniu analizy Komisja stwierdzi, że istnieją braki w przepustowości, powinna mieć możliwość – w należycie uzasadnionych przypadkach, gdy popyt przekracza możliwości w zakresie zapewnienia dostępu – przyjęcia, w ramach szczegółowych przepisów dotyczących świadczenia usług, polityki opłat, by dopasować podaż tych usług do popytu na nie. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do przyjmowania takiej polityki opłat. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.
- (75) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do określenia lokalizacji centrów należących do naziemnej infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych. Przy dokonywaniu wyboru takich lokalizacji Komisja powinna mieć możliwość uwzględnienia wymogów operacyjnych i wymogów bezpieczeństwa, a także istniejącej infrastruktury. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011.
- (76) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do określania ogólnych wymogów bezpieczeństwa w ramach Programu. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość sprawowania maksymalnej kontroli nad ogólnymi wymogami bezpieczeństwa w ramach Programu. Przyjmując akty wykonawcze w dziedzinie bezpieczeństwa Programu, Komisja powinna być wspomagana przez komitet ds. Programu zbierający się w specjalnym składzie zajmującym się bezpieczeństwem. Ze względu na wrażliwy charakter kwestii związanych z bezpieczeństwem przewodniczący komitetu ds. Programu powinien dążyć do wypracowania takich rozwiązań, które zyskałyby możliwie największe poparcie w ramach komitetu ds. Programu. Komisja nie powinna przyjmować aktów wykonawczych określających ogólne wymogi bezpieczeństwa w zakresie Programu w przypadkach, w których komitet ds. Programu nie wydał opinii. W przypadku gdy udział komitetu ds. Programu w składzie zajmującym się bezpieczeństwem jest przewidziany w inny sposób, taki udział powinien odbywać się zgodnie z regulaminem komitetu ds. Programu.
- (77) Program stanowi uzupełnienie istniejącego Unijnego programu kosmicznego poprzez integrację i rozszerzenie jego celów i działań na rzecz stworzenia dla Unii bezpiecznego systemu łączności opartego na infrastrukturze kosmicznej. Należy to uwzględnić w ocenie Programu.

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (78) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działań, które wykraczają poza możliwości finansowe i techniczne działającego pojedynczo państwa członkowskiego, możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (79) Program należy ustanowić na okres pięciu lat w celu dostosowania czasu jego trwania do okresu obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 określonych w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) 2020/2093 ⁽²⁶⁾ (zwanym dalej „WRF na lata 2021–2027”).
- (80) Aby umożliwić jak najszybsze rozpoczęcie wdrażania niniejszego rozporządzenia z myślą o osiągnięciu jego celów, powinno ono wejść w życie w trybie pilnym,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia unijny program bezpiecznej łączności (zwany dalej „Programem”) na pozostały okres obowiązywania WRF na lata 2021–2027. Ustanawia ono cele Programu, budżet na lata 2023–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania, jak również zasady realizacji Programu, przy uwzględnieniu rozporządzenia (UE) 2021/696.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „statek kosmiczny” oznacza statek kosmiczny zdefiniowany w art. 2 pkt 1 rozporządzenia (UE) 2021/696;
- 2) „śmieci kosmiczne” oznaczają śmieci kosmiczne zdefiniowane w art. 2 pkt 4 rozporządzenia (UE) 2021/696;
- 3) „ładunek użytkowy” oznacza sprzęt przewożony przez statek kosmiczny w celu wykonania określonej misji w przestrzeni kosmicznej;
- 4) „ekosystem kosmiczny” oznacza sieć współdziałających przedsiębiorstw działających w łańcuchach wartości w sektorze kosmicznym, od najmniejszych przedsiębiorstw typu start-up po największe przedsiębiorstwa, obejmującą segment kosmiczny (upstream) i segment wykorzystania danych (downstream) rynku kosmicznego;
- 5) „europejska infrastruktura komunikacji kwantowej” lub „EuroQCI” oznacza wzajemnie połączoną infrastrukturę kosmiczną, infrastrukturę satelitarnych stacji naziemnych i naziemną infrastrukturę sieciową zintegrowaną z systemem bezpiecznej łączności, wykorzystującą technologię kwantową;
- 6) „centrum GOVSATCOM” oznacza centrum GOVSATCOM zdefiniowane w art. 2 pkt 23 rozporządzenia (UE) 2021/696;
- 7) „Agencja” oznacza Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego ustanowioną rozporządzeniem (UE) 2021/696;

⁽²⁶⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433I z 22.12.2020, s. 11).

- 8) „informacje niejawne UE” oznaczają informacje niejawne UE lub EUCI zdefiniowane w art. 2 pkt 25 rozporządzenia (UE) 2021/696;
- 9) „szczególnie chronione informacje jawne” oznaczają szczególnie chronione informacje jawne zdefiniowane w art. 2 pkt 26 rozporządzenia (UE) 2021/696;
- 10) „działanie łączone” oznacza działanie łączone zdefiniowane w art. 2 pkt 27 rozporządzenia (UE) 2021/696.

Artykuł 3

Cele Programu

1. Program ma następujące cele ogólne:

- a) zapewnienie użytkownikom upoważnionym przez władze publiczne świadczenia bezpiecznych, autonomicznych, charakteryzujących się wysoką jakością, niezawodnych i efektywnych kosztowo usług łączności satelitarnej dla władz publicznych oraz długoterminowego, nieprzerwanego dostępu do tych usług na terytorium Unii i na całym świecie poprzez ustanowienie wieloorbitalnego systemu bezpiecznej łączności pod kontrolą cywilną i poprzez wspieranie ochrony infrastruktury krytycznej w rozumieniu dyrektywy Rady 2008/114/WE ⁽²⁷⁾, świadomości sytuacyjnej, działań zewnętrznych, zarządzania kryzysowego oraz aplikacji o kluczowym znaczeniu dla gospodarki, środowiska, bezpieczeństwa i obrony, przy zwiększaniu tym samym odporności i autonomii Unii i państw członkowskich oraz wzmacnianiu ich technicznej i przemysłowej bazy łączności satelitarnej, i jednoczesnym unikaniu nadmiernego polegania na rozwiązaniach spoza Unii, w szczególności w odniesieniu do infrastruktury krytycznej i dostępu do przestrzeni kosmicznej;
- b) umożliwienie świadczenia usług komercyjnych lub usług oferowanych użytkownikom upoważnionym przez władze publiczne w oparciu o infrastrukturę komercyjną na warunkach rynkowych przez sektor prywatny zgodnie z mającym zastosowanie unijnym prawem konkurencji z myślą o ułatwianiu, między innymi, dalszego rozwoju na całym świecie szybkich sieci szerokopasmowych oraz płynnej łączności, a także z myślą o usuwaniu martwych stref łączności i zwiększaniu spójności na terytoriach państw członkowskich, przy jednoczesnym niwelowaniu przepaści cyfrowej i przyczynianiu się, w stosownych przypadkach, do realizacji celów ogólnych, o których mowa w art. 3 dyrektywy (UE) 2018/1972.

2. Celami szczegółowymi Programu są:

- a) uzupełnienie istniejących i przyszłych zasobów komponentu GOVSATCOM oraz zintegrowanie ich z systemem bezpiecznej łączności;
- b) poprawa odporności, bezpieczeństwa i autonomii usług łączności Unii i państw członkowskich;
- c) dalszy rozwój EuroQCI i stopniowe integrowanie tej infrastruktury z systemem bezpiecznej łączności;
- d) zapewnienie prawa do wykorzystywania pozycji na orbicie i odpowiednich częstotliwości;
- e) zwiększenie odporności usług łączności Unii i państw członkowskich oraz cyberodporności Unii poprzez rozwijanie redundancji, pasywnej, proaktywnej i reaktywnej cyberochrony oraz cyberbezpieczeństwa operacyjnego, środków ochrony przed cyberzagrożeniami oraz innych środków chroniących przed zagrożeniami elektromagnetycznymi;
- f) umożliwianie, w stosownych przypadkach, rozwoju usług łączności i dodatkowych niezwiązanych z łącznością usług, w szczególności poprzez usprawnianie komponentów Unijnego programu kosmicznego, tworzenie synergii między nimi oraz rozszerzanie ich zdolności i świadczonych w ich ramach usług, a także rozwoju niezwiązanych z łącznością usług na rzecz państw członkowskich poprzez obsługę dodatkowych podsystemów satelitarnych, w tym ładunków użytkowych;
- g) zachęcanie do innowacji, efektywności, a także do rozwijania i wykorzystywania przełomowych technologii i innowacyjnych modeli biznesowych w całym europejskim ekosystemie kosmicznym, w tym przez podmioty New Space, nowe podmioty, przedsiębiorstwa typu start-up i MŚP w celu wzmocnienia konkurencyjności unijnego sektora kosmicznego;
- h) udoskonalanie bezpiecznej łączności na obszarach geograficznych o znaczeniu strategicznym, takich jak Afryka i Arktyka, a także regiony Morza Bałtyckiego, Morza Czarnego, Morza Śródziemnego i Atlantyku;

⁽²⁷⁾ Dyrektywa Rady 2008/114/WE z dnia 8 grudnia 2008 r. w sprawie rozpoznawania i wyznaczania europejskiej infrastruktury krytycznej oraz oceny potrzeb w zakresie poprawy jej ochrony (Dz.U. L 345 z 23.12.2008, s. 75).

- i) zwiększanie bezpieczeństwa i zrównoważonego charakteru działań w przestrzeni kosmicznej poprzez wdrażanie odpowiednich środków w celu zapewnienia i promowania odpowiedzialnego zachowania w przestrzeni kosmicznej w ramach realizacji Programu, w tym poprzez dążenie do zapobiegania rozprzestrzenianiu się śmieci kosmicznych.
3. Priorytetyzacja i rozwijanie dodatkowych niezwiązanych z łącznością usług, o których mowa w ust. 2 lit. f) niniejszego artykułu, oraz ich odpowiednie finansowanie są zgodne z celami rozporządzenia (UE) 2021/696 i poddawane analizie przez komitet ds. Programu zasiadający w odpowiednim składzie specjalnym przewidzianym w rozporządzeniu (UE) 2021/696.

Artykuł 4

Działania w ramach Programu

1. Świadczenie usług na rzecz władz publicznych, o których mowa w art. 10 ust. 1, zapewnia się poprzez realizację następujących etapowych działań, które uzupełniają komponent GOVSATCOM i integrują go z systemem bezpiecznej łączności:
- a) definicja, opracowanie, rozwój, walidacja i powiązane działania wdrożeniowe dotyczące budowy infrastruktury kosmicznej i naziemnej niezbędnej, by do 2024 r. rozpocząć świadczenie pierwszych usług na rzecz władz publicznych;
 - b) stopniowe działania wdrożeniowe w celu ukończenia infrastruktury kosmicznej i naziemnej niezbędnej do świadczenia zaawansowanych usług na rzecz władz publicznych w celu jak najszybszego zaspokojenia potrzeb użytkowników upoważnionych przez władze publiczne, z myślą o osiągnięciu pełnej zdolności operacyjnej do 2027 r.;
 - c) opracowanie i wdrożenie EuroQCI w celu jej stopniowej integracji z systemem bezpiecznej łączności;
 - d) działania eksploatacyjne umożliwiające świadczenie usług na rzecz władz publicznych obejmujące: obsługę, utrzymanie, stałe doskonalenie i ochronę infrastruktury kosmicznej i naziemnej, w tym uzupełnianie i zapobieganie dezaktualizacji;
 - e) opracowanie przyszłych generacji infrastruktury kosmicznej i naziemnej i rozwój usług na rzecz władz publicznych.
2. Świadczenie usług komercyjnych jest zapewniane przez wykonawców, o których mowa w art. 19.

Artykuł 5

Infrastruktura systemu bezpiecznej łączności

1. System bezpiecznej łączności ustanawia się poprzez zdefiniowanie, opracowanie, rozwój, budowę i obsługę wieloorbitalnej infrastruktury łączności, dostosowanej do ewolucji zapotrzebowania władz publicznych na łączność satelitarną i charakteryzującej się małym opóźnieniem. System ten ma charakter modułowy, aby osiągać cele, o których mowa w art. 3, oraz by ustanowić pakiet usług dotyczący usług na rzecz władz publicznych określony w art. 10 ust. 1. Uzupełnia on i integruje istniejące i przyszłe zdolności wykorzystywane w ramach komponentu GOVSATCOM. System ten składa się z infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, i z infrastruktury komercyjnej, o której mowa w ust. 4 niniejszego artykułu.
2. Infrastruktura służąca potrzebom władz publicznych systemu bezpiecznej łączności obejmuje wszystkie powiązane aktywa naziemne i kosmiczne, które są niezbędne do świadczenia usług na rzecz władz publicznych określonych w art. 10 ust. 1 lit. a) i b) niniejszego rozporządzenia, w tym następujące aktywa:
- a) satelity albo podsystemy satelitarne, w tym ładunki użytkowe;
 - b) EuroQCI;
 - c) infrastrukturę do monitorowania bezpieczeństwa infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych i usług na rzecz władz publicznych;
 - d) infrastrukturę naziemną służącą świadczeniu usług na rzecz użytkowników upoważnionych przez władze publiczne, w tym mającą ulec rozszerzeniu infrastrukturę segmentu naziemnego GOVSATCOM, o której mowa w art. 67 rozporządzenia (UE) 2021/696, w szczególności centra GOVSATCOM.

Infrastruktura służąca potrzebom władz publicznych obsługuje, w stosownych przypadkach, dodatkowe podsystemy satelitarne, w szczególności ładunki użytkowe, które mogą być wykorzystywane jako część infrastruktury kosmicznej komponentów Unijnego programu kosmicznego, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2021/696, na warunkach określonych w tym rozporządzeniu, a także podsystemy satelitarne wykorzystywane do świadczenia niezwiązanych z łącznością usług na rzecz państw członkowskich.

3. Komisja w drodze aktów wykonawczych przyjmuje, w razie potrzeby, środki wymagane do określenia – na podstawie otwartej i przejrzystej procedury – lokalizacji centrów należących do naziemnej infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych, zgodnie z ogólnymi wymogami bezpieczeństwa, o których mowa w art. 30 ust. 3 niniejszego rozporządzenia. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.

W celu ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa centra, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, umieszcza się, w miarę możliwości, na terytorium państw członkowskich i reguluje umową w sprawie przyjęcia w formie umowy administracyjnej między Unią a danym państwem członkowskim.

Jeżeli nie jest możliwe umieszczenie centrów na terytorium państw członkowskich, Komisja może określić lokalizację takich centrów na terytorium państw należących do EFTA i będących członkami EOG, lub na terytorium innego państwa trzeciego, z zastrzeżeniem zawarcia umowy w sprawie przyjęcia między Unią a danym państwem trzecim zgodnie z art. 218 TFUE.

Niezależnie od akapitu pierwszego niniejszego artykułu lokalizację centrów GOVSATCOM określa się zgodnie z art. 67 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/696.

4. Infrastruktura komercyjna systemu bezpiecznej łączności obejmuje wszystkie aktywa kosmiczne i naziemne inne niż te, które stanowią część infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych. Infrastruktura komercyjna nie może negatywnie wpływać na działanie lub bezpieczeństwo infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych. Infrastruktura komercyjna wraz z wszelkim powiązaniem ryzykiem jest finansowana w całości przez wykonawców, o których mowa w art. 19, z myślą o realizacji celu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. b).

5. W celu ochrony interesów Unii w zakresie bezpieczeństwa aktywa kosmiczne infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych są wynoszone w przestrzeń kosmiczną przez istniejących i przyszłych dostawców usług, w tym stosujących małe rakiety nośne i mikrorakiety nośne, którzy spełniają warunki kwalifikowalności i uczestnictwa określone w art. 22, i jedynie w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach są wynoszone w przestrzeń kosmiczną z terytorium państwa trzeciego.

Artykuł 6

Własność i używanie aktywów

1. Unia jest właścicielem wszystkich aktywów materialnych i niematerialnych stanowiących część rozwijanej w ramach Programu infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych, o której mowa w art. 5 ust. 2 i art. 19 ust. 10, z wyjątkiem naziemnej infrastruktury sieciowej EuroQCI, która jest własnością państw członkowskich. Komisja zapewnia w tym celu, by odpowiednie umowy, porozumienia i inne uzgodnienia dotyczące działań, które mogą doprowadzić do wytworzenia lub rozwinięcia takich aktywów, zawierały postanowienia zapewniające Unii własność tych aktywów.

2. Komisja zapewnia, aby Unia miała następujące prawa:

- a) prawo do korzystania z częstotliwości wymaganych do transmisji sygnałów generowanych w ramach infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz odpowiednimi umowami licencyjnymi, które to częstotliwości zostały zapewnione w ramach odpowiednich rezerwacji częstotliwości przez państwa członkowskie i za które państwa członkowskie pozostają odpowiedzialne;
- b) prawo do nadania pierwszeństwa świadczeniu usług na rzecz władz publicznych w stosunku do usług komercyjnych, na warunkach określonych w umowach, o których mowa w art. 19, i z uwzględnieniem potrzeb użytkowników upoważnionych przez władze publiczne, o których mowa w art. 12 ust. 1.

3. Komisja dąży do zawarcia umów, porozumień lub innych uzgodnień ze stronami trzecimi, w tym z wykonawcami, o których mowa w art. 19, w odniesieniu do:

- a) istniejących wcześniej praw własności dotyczących aktywów materialnych i niematerialnych stanowiących część infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych;
- b) nabycia praw własności lub praw licencyjnych dotyczących innych aktywów materialnych i niematerialnych niezbędnych do wdrożenia infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych.

4. W przypadku gdy aktywa, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, obejmują prawa własności intelektualnej, Komisja zarządza tymi prawami w sposób możliwie najbardziej efektywny, z uwzględnieniem:

- a) konieczności ochrony aktywów i nadania im wartości;
- b) uzasadnionych interesów wszystkich zainteresowanych stron;
- c) potrzeby zapewnienia konkurencyjnych i dobrze funkcjonujących rynków oraz opracowania nowych technologii;
- d) potrzeby zapewnienia ciągłości usług świadczonych w ramach Programu.

5. Komisja zapewnia, w stosownych przypadkach, aby odpowiednie umowy, porozumienia i inne uzgodnienia przewidywały możliwość przeniesienia tych praw własności intelektualnej na strony trzecie lub udzielenia licencji na te prawa stronom trzecim, w tym twórcom własności intelektualnej, oraz aby te strony trzecie mogły w razie potrzeby swobodnie korzystać z tych praw w celu wykonywania swoich zadań na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 7

Działania wspierające innowacyjny i konkurencyjny unijny ekosystem kosmiczny

1. Zgodnie z celem, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. g) niniejszego rozporządzenia, Program wspiera innowacyjny i konkurencyjny unijny ekosystem kosmiczny, w tym New Space, a w szczególności działania określone w art. 6 rozporządzenia (UE) 2021/696.

2. Komisja przez cały czas trwania Programu pobudza innowacje w unijnym ekosystemie kosmicznym, w tym w New Space, poprzez:

- a) określenie kryteriów udzielania zamówień w formie umów, o których mowa w art. 19, zapewniając jak najszerszy udział przedsiębiorstw typu start-up oraz MŚP z całej Unii i z całego łańcucha wartości;
- b) wymaganie, zgodnie z art. 21, aby wykonawcy, o których mowa w art. 19, przedstawili plan maksymalizacji włączenia nowych podmiotów, przedsiębiorstw typu start-up i MŚP z całej Unii w działania objęte umowami, o których mowa w art. 19;
- c) wymaganie w umowach, o których mowa w art. 19, aby nowe podmioty, przedsiębiorstwa typu start-up, MŚP oraz spółki o średniej kapitalizacji z całej Unii były w stanie świadczyć własne usługi na rzecz użytkowników końcowych;
- d) promowanie wykorzystywania i rozwijania otwartych standardów, technologii open source i interoperacyjności w architekturze systemu bezpiecznej łączności, aby umożliwić synergę, optymalizować koszty, zwiększyć niezawodność, sprzyjać innowacjom i czerpać korzyści z szerokiej konkurencji;
- e) promowanie rozwijania i produkcji w Unii technologii krytycznych, niezbędnych do korzystania z usług na rzecz władz publicznych.

3. Oprócz powyższego Komisja:

- a) wspiera udzielanie zamówień i łączenie umów o świadczenie usług na potrzeby Programu w celu lewarowania i stymulowania inwestycji prywatnych w perspektywie długoterminowej, w tym poprzez wspólne udzielanie zamówień;

- b) promuje większy udział kobiet i zachęca do niego oraz określa w dokumentacji przetargowej cele w zakresie równości i włączenia społecznego;
- c) przyczynia się do rozwoju zaawansowanych umiejętności w dziedzinach związanych z przestrzenią kosmiczną oraz do działań szkoleniowych.

Artykuł 8

Zrównoważoność środowiska i przestrzeni kosmicznej

1. Program jest realizowany z myślą o zapewnieniu zrównoważoności środowiska i przestrzeni kosmicznej. Umowy i procedury, o których mowa w art. 19, zawierają w tym celu postanowienia dotyczące:
 - a) minimalizacji emisji gazów cieplarnianych generowanych w wyniku rozwoju, produkcji i rozmieszczania infrastruktury;
 - b) ustanowienia systemu kompensacji pozostałych emisji gazów cieplarnianych;
 - c) odpowiednich środków redukcji widocznego i niewidocznego zanieczyszczenia promieniowaniem powodowanym przez statki kosmiczne, które może utrudniać obserwacje astronomiczne lub innego rodzaju badania i obserwacje;
 - d) stosowania odpowiednich technologii zapobiegania kolizjom statków kosmicznych;
 - e) przedłożenia i wdrożenia, przed fazą rozmieszczenia, kompleksowego planu zmniejszania ilości śmieci kosmicznych, uwzględniającego dane dotyczące pozycji na orbicie, by zapewnić unikanie kolizji satelitów danej konstelacji ze śmieciami kosmicznymi.
2. Umowy i procedury, o których mowa w art. 19 niniejszego rozporządzenia, przewidują obowiązek przekazywania danych, w szczególności danych dotyczących efemeryd i planowanych manewrów, podmiotom odpowiedzialnym za tworzenie informacji SST w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia (UE) 2021/696 i świadczenie usług SST, o których mowa w art. 55 tego rozporządzenia.
3. Komisja zapewnia, aby prowadzono kompleksową bazę danych zasobów kosmicznych Programu, zawierającą w szczególności dane dotyczące aspektów zrównoważoności środowiska i przestrzeni kosmicznej.
4. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 45 akty delegowane w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia poprzez określenie charakterystyki bazy danych, o której mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, oraz ustanowienie metodyki i procedur utrzymywania i aktualizacji tej bazy danych.
5. Zakres aktów delegowanych przyjmowanych zgodnie z ust. 4 jest ograniczony do:
 - a) aktywów kosmicznych będących własnością Unii, o których mowa w art. 5 ust. 2 i art. 19 ust. 10;
 - b) aktywów kosmicznych, o których mowa w art. 5 ust. 4 i art. 19 ust. 10, będących własnością wykonawców, o których mowa w art. 19.

ROZDZIAŁ II

Usługi i uczestnicy

Artykuł 9

Usługi na rzecz władz publicznych

1. Usługi na rzecz władz publicznych świadczone są na rzecz uczestników Programu, o których mowa w art. 11 ust. 1, 2 i 3.

2. Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, szczegółowe przepisy dotyczące świadczenia usług na rzecz władz publicznych z uwzględnieniem art. 66 rozporządzenia (UE) 2021/696, w oparciu o określone wspólnie z państwami członkowskimi bieżące i przewidywane zapotrzebowanie na różne usługi, dynamiczny przydział zasobów i priorytetyzację usług na rzecz władz publicznych w odniesieniu do różnych uczestników Programu według istotności i krytycznego znaczenia potrzeb użytkowników oraz, w stosownych przypadkach, efektywności kosztowej.

3. Usługi na rzecz władz publicznych, o których mowa w art. 10 ust. 1, są świadczone bezpłatnie użytkownikom upoważnionym przez władze publiczne.

4. Komisja nabywa usługi, o których mowa w art. 10 ust. 2, na warunkach rynkowych, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami rozporządzenia finansowego, w celu zagwarantowania, by usługi te były świadczone na rzecz wszystkich państw członkowskich. Dokładną przepustowość i przydział środków budżetowych na te usługi ustala się w akcie wykonawczym, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, na podstawie informacji przekazanych przez państwa członkowskie.

5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 niniejszego artykułu Komisja – w należycie uzasadnionych przypadkach, jeżeli jest to absolutnie niezbędne w celu dopasowania podaży i popytu w odniesieniu do usług na rzecz władz publicznych – przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, politykę opłat, spójną z polityką opłat, o której mowa w art. 63 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/696.

Przyjmując politykę opłat, Komisja zapewnia, aby świadczenie usług na rzecz władz publicznych nie zakłócało konkurencji, aby nie występował niedobór usług na rzecz władz publicznych oraz aby ustalona cena nie skutkowałą nadmierną rekompensatą dla wykonawców, o których mowa w art. 19.

6. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 2 i 5 niniejszego artykułu, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 3.

7. Stopniowe świadczenie usług na rzecz władz publicznych zapewnia się zgodnie z pakietem usług, o którym mowa w art. 10 ust. 1, z zastrzeżeniem dostępności infrastruktury systemu bezpiecznej łączności, po wdrożeniu działań określonych w art. 4 ust. 1 lit. a) i b) oraz, w stosownych przypadkach, w oparciu o istniejące usługi i zdolności oraz przy ich wykorzystaniu.

8. Zapewnia się równe traktowanie państw członkowskich przy świadczeniu im usług na rzecz władz publicznych odpowiednio do ich potrzeb, o których mowa w art. 25 ust. 7.

Artykuł 10

Pakiet usług dotyczący usług na rzecz władz publicznych

1. Pakiet usług dotyczący usług na rzecz władz publicznych ustanawia się zgodnie z ust. 4 niniejszego artykułu. Obejmuje on co najmniej następujące kategorie usług i uzupełnia pakiet usług GOVSATCOM, o którym mowa w art. 63 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/696:

- a) usługi zarezerwowane dla użytkowników upoważnionych przez władze publiczne świadczone w oparciu o infrastrukturę służącą potrzebom władz publicznych, która wymaga wysokiego poziomu bezpieczeństwa i jest nieodpowiednia dla usług określonych w ust. 2 niniejszego artykułu, takie jak odporne, ogólnościatowe usługi o małym opóźnieniu lub pewne przekazywanie danych satelitarnych;
- b) usługi łączności kwantowej, takie jak usługi kwantowej dystrybucji kluczy kryptograficznych.

2. Pakiet usług dotyczący usług na rzecz władz publicznych obejmuje również usługi na rzecz użytkowników upoważnionych przez władze publiczne świadczone w oparciu o infrastrukturę komercyjną, takie jak gwarantowane na całym świecie usługi o małym opóźnieniu lub ogólnościatowe usługi wąskopasmowe.

3. Pakiet usług dotyczący usług na rzecz władz publicznych obejmuje również specyfikacje techniczne dla każdej kategorii usług, takie jak zasięg geograficzny, częstotliwość, szerokość pasma, urządzenia użytkownika i zabezpieczenia.

4. Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, pakiet usług dotyczący usług na rzecz władz publicznych. Te akty wykonawcze są oparte na wymogach operacyjnych, o których mowa w ust. 5 niniejszego artykułu, na informacjach przekazanych przez państwa członkowskie oraz na ogólnych wymogach bezpieczeństwa, o których mowa w art. 30 ust. 3.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 3.

5. Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, wymogi operacyjne dotyczące usług na rzecz władz publicznych w formie specyfikacji technicznych i planów wdrażania dotyczących w szczególności zarządzania kryzysowego, świadomości sytuacyjnej, zarządzania kluczową infrastrukturą, z uwzględnieniem sieci łączności dyplomatycznej i łączności w zakresie obrony, a także innych potrzeb użytkowników upoważnionych przez władze publiczne. Te wymogi operacyjne przyjmowane są w oparciu o wymogi użytkowników Programu, są dostosowywane do potwierdzonego zapotrzebowania i uwzględniają wymogi wynikające z istniejących urządzeń użytkownika oraz z istniejących sieci, jak również wymogi operacyjne dotyczące usług GOVSATCOM przyjęte zgodnie z art. 63 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/696. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 3 niniejszego rozporządzenia.

6. Warunki świadczenia usług za pośrednictwem infrastruktury komercyjnej oraz powiązane ryzyko określa się w umowach, o których mowa w art. 19.

Artykuł 11

Uczestnicy Programu i właściwe organy ds. Programu

1. Uczestnikami Programu są państwa członkowskie, Rada, Komisja i ESDZ, o ile upoważniają one użytkowników usług na rzecz władz publicznych lub udostępniają zasoby, obiekty lub instalacje.
2. Agencje i organy Unii mogą zostać uczestnikami Programu, w zakresie w jakim jest to niezbędne do realizacji ich zadań oraz zgodne ze szczegółowymi przepisami określonymi w porozumieniu administracyjnym zawartym między daną agencją lub danym organem a instytucją Unii, która tę agencję lub ten organ nadzoruje.
3. Państwa trzecie i organizacje międzynarodowe mogą zostać uczestnikami Programu zgodnie z art. 39.
4. Każdy uczestnik Programu wyznacza jeden właściwy organ ds. bezpiecznej łączności.

Uznaje się, że uczestnicy Programu spełnili wymóg, o którym mowa w ust. 1, jeżeli spełniają oni oba następujące warunki:

- a) są również uczestnikami GOVSATCOM zgodnie z art. 68 rozporządzenia (UE) 2021/696;
- b) wyznaczyli właściwy organ zgodnie z art. 68 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2021/696.

5. Priorytety w świadczeniu usług na rzecz władz publicznych użytkownikom upoważnionym przez danego uczestnika Programu ustala i wdraża sam uczestnik.

6. Właściwy organ ds. bezpiecznej łączności, o którym mowa w ust. 4, zapewnia, aby:

- a) korzystanie z usług na rzecz władz publicznych było zgodne z ogólnymi wymogami bezpieczeństwa, o których mowa w art. 30 ust. 3;
- b) określono prawa dostępu do usług na rzecz władz publicznych i zarządzano tymi prawami;
- c) korzystanie z urządzeń niezbędnych do posługiwania się usługami na rzecz władz publicznych i związanych z nimi połączeń w ramach łączności elektronicznej i informacji oraz zarządzanie tymi urządzeniami, połączeniami i informacjami odbywało się zgodnie z ogólnymi wymogami bezpieczeństwa, o których mowa w art. 30 ust. 3;
- d) ustanowiono centralny punkt kontaktowy, który w razie konieczności ma pomagać w zgłaszaniu ryzyka i zagrożeń dla bezpieczeństwa, a w szczególności w wykrywaniu potencjalnie szkodliwych zakłóceń elektromagnetycznych wpływających na usługi świadczone w ramach Programu.

Artykuł 12

Użytkownicy usług na rzecz władz publicznych

1. Do korzystania z usług na rzecz władz publicznych mogą zostać upoważnione następujące podmioty:
 - a) organ publiczny Unii lub państwa członkowskiego lub organ, któremu powierzono sprawowanie władzy publicznej;
 - b) osoba fizyczna lub prawna działająca w imieniu i pod kontrolą podmiotu, o którym mowa w lit. a).
2. Użytkownicy usług na rzecz władz publicznych, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, muszą zostać odpowiednio upoważnieni przez uczestników Programu, o których mowa w art. 11, do korzystania z usług na rzecz władz publicznych oraz muszą spełniać ogólne wymogi bezpieczeństwa, o których mowa w art. 30 ust. 3.

ROZDZIAŁ III

Wkład z budżetu i mechanizmy finansowania

Artykuł 13

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację Programu na okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. oraz na pokrycie powiązanego ryzyka, wynosi 1,65 mld EUR w cenach bieżących.

Kwotę, o której mowa w akapicie pierwszym, pochodzącą z WRF na lata 2021–2027, rozdziela się orientacyjnie w następujący sposób:

- a) 1 mld EUR z działu 1 (Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa);
- b) 0,5 mld EUR z działu 5 (Bezpieczeństwo i obrona);
- c) 0,15 mld EUR z działu 6 (Sąsiedztwo i świat).

2. Program uzupełnia się kwotą 0,75 mld EUR wdrażaną w ramach programu „Horyzont Europa”, komponentu GOVSATCOM oraz Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – odpowiednio w wysokości maksymalnych orientacyjnych kwot: 0,38 mld EUR, 0,22 mld EUR i 0,15 mld EUR. Finansowanie to wdraża się z zachowaniem zgodności z celami, zasadami i procedurami określonymi odpowiednio w rozporządzeniu (UE) 2021/695, decyzji (UE) 2021/764 i w rozporządzeniach (UE) 2021/696 i (UE) 2021/947.

3. Kwotę, o której mowa w ust. 1 akapit pierwszy niniejszego artykułu, wykorzystuje się na pokrycie kosztów wszystkich działań wymaganych do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) i na zakup usług, o których mowa w art. 9 ust. 4. Wydatki takie mogą również obejmować:

- a) przeprowadzanie badań i organizowanie spotkań ekspertów, w szczególności w celu oceny spełnienia wymogów kosztowych i czasowych;
- b) działania informacyjne i komunikacyjne, w tym komunikację instytucjonalną dotyczącą priorytetów politycznych Unii, o ile mają one bezpośredni związek z celami niniejszego rozporządzenia, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia synergii z innymi dziedzinami polityki Unii;
- c) sieci informatyczne służące przetwarzaniu i wymianie informacji oraz środki zarządzania administracyjnego, w tym w dziedzinie bezpieczeństwa, wdrażane przez Komisję;
- d) pomoc techniczną i administracyjną na potrzeby realizacji Programu, taką jak działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrola, audyt i ocena, w tym w zakresie instytucjonalnych systemów informatycznych.

4. Działania, które otrzymują finansowanie skumulowane z różnych programów Unii, poddaje się audytowi tylko jeden raz, obejmując nim wszystkie programy, których to dotyczy, oraz obowiązujące w ich ramach odnośne zasady.
5. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na kilka lat w ratach rocznych.
6. Zasoby przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego, zostać przesunięte do Programu z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁽²⁸⁾. Komisja wykonuje te zasoby bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego akapitu. Zasoby te wykorzystuje się na rzecz zainteresowanego państwa członkowskiego.

Artykuł 14

Finansowanie skumulowane i alternatywne

Działanie, które otrzymało wkład z innego programu unijnego, w tym środki objęte zarządzaniem dzielonym, może również otrzymać wkład na podstawie Programu, pod warunkiem że wkłady te nie będą pokrywały tych samych kosztów. Zasady odnośnego programu Unii mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu w działanie. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać łącznych kosztów kwalifikowalnych działania. Wsparcie w ramach poszczególnych programów Unii może być obliczane proporcjonalnie, zgodnie z dokumentami określającymi warunki wsparcia.

Artykuł 15

Dodatkowe wkłady na rzecz Programu

1. Program może otrzymywać dodatkowe wkłady finansowe lub wkłady rzeczowe następujących podmiotów:
 - a) agencji i organów Unii;
 - b) państw członkowskich zgodnie z odpowiednimi umowami;
 - c) państw trzecich uczestniczących w Programie zgodnie z odpowiednimi umowami;
 - d) organizacji międzynarodowych zgodnie z odpowiednimi umowami.
2. Dodatkowy wkład finansowy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz dochody na podstawie art. 9 ust. 5 niniejszego rozporządzenia traktuje się jako zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 16

Wkład ESA

ESA, zgodnie ze swoimi wewnętrznymi zasadami i procedurami, może wnosić – za pośrednictwem programów opcjonalnych ESA – wkład w działania rozwojowe i walidacyjne Programu wynikające z podejścia w zakresie zamówień, o którym mowa w art. 19 ust. 1, przy uwzględnieniu ochrony podstawowych interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa.

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

*Artykuł 17***Wkład sektora prywatnego**

Wykonawcy, o których mowa w art. 19, w całości finansują infrastrukturę komercyjną, o której mowa w art. 5, z myślą o realizacji celu określonego w art. 3 ust. 1 lit. b).

*Artykuł 18***Realizacja i formy finansowania unijnego**

1. Program jest realizowany w ramach zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub w ramach zarządzania pośredniego z podmiotami, o których mowa w art. 62 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia finansowego.
2. Program może zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień. Program może również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych.

ROZDZIAŁ IV

Realizacja Programu*Artykuł 19***Model realizacji**

1. Program realizowany jest, w stosownych przypadkach, w oparciu o podejście etapowe do momentu ukończenia działań określonych w art. 4. Komisja, w koordynacji z państwami członkowskimi, zapewnia, aby podejście dotyczące zamówień pozwalało na jak najszerszą konkurencję w celu wspierania odpowiedniego udziału całego przemysłowego łańcucha wartości w przypadku umów dotyczących świadczenia usług, o których mowa w art. 10 ust. 1, i umów dotyczących zakupu usług, o których mowa w art. 10 ust. 2.
2. Działania określone w art. 4 niniejszego rozporządzenia są realizowane w drodze szeregu umów zawieranych zgodnie z rozporządzeniem finansowym i zasadami dotyczącymi zamówień określonymi w art. 20 niniejszego rozporządzenia, które to umowy mogą mieć formę umów koncesji, zamówień na dostawy, usługi lub roboty budowlane lub zamówień mieszanych.
3. Umowy, o których mowa w niniejszym artykule, są zawierane w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego i mogą być zawierane w drodze międzyinstytucjonalnego udzielania zamówienia, o którym mowa w art. 165 ust. 1 rozporządzenia finansowego, między Komisją a Agencją, przy czym Komisja przyjmuje rolę głównej instytucji zamawiającej.
4. Podejście w zakresie zamówień, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu i umowy, o których mowa w niniejszym artykule, są zgodne z aktami wykonawczymi, o których mowa w art. 9 ust. 2 i w art. 10 ust. 4 i 5.
5. Jeżeli w wyniku podejścia do udzielania zamówień, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zawierana jest umowa koncesji, w umowie tej określa się architekturę infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych systemu bezpiecznej łączności, role, obowiązki, system finansowy i podział ryzyka między Unią a wykonawcą, przy uwzględnieniu systemu własności na mocy art. 6 i finansowania Programu na podstawie rozdziału III.
6. Jeśli zamówienie nie jest udzielane w formie umowy koncesji, Komisja zapewnia optymalną realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), poprzez udzielenie zamówień, odpowiednio, na dostawy, usługi lub roboty budowlane lub w formie zamówienia mieszanego.
7. Komisja podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia ciągłości usług na rzecz władz publicznych, jeśli wykonawcy, o których mowa w niniejszym artykule, nie są w stanie wykonać swoich zobowiązań.

8. W stosownych przypadkach postępowania o udzielenie zamówienia dotyczące umów, o których mowa w niniejszym artykule, mogą również mieć formę wspólnych zamówień z państwami członkowskimi, zgodnie z art. 165 ust. 2 rozporządzenia finansowego.

9. W umowach, o których mowa w niniejszym artykule, zapewnia się w szczególności, by świadczenie usług w oparciu o infrastrukturę komercyjną odbywało się z zachowaniem ochrony podstawowych interesów Unii i służyło ogólnym i szczegółowym celom Programu, o których mowa w art. 3. Umowy te zawierają też odpowiednie zabezpieczenia w celu uniknięcia nadmiernej rekompensaty dla wykonawców, o których mowa w niniejszym artykule, zakłóceń konkurencji, konfliktów interesów, nieuzasadnionej dyskryminacji oraz wszelkich innych ukrytych korzyści pośrednich. Takie zabezpieczenia mogą obejmować obowiązek oddzielenia rachunkowości dotyczącej świadczenia usług na rzecz władz publicznych od rachunkowości dotyczącej świadczenia usług komercyjnych, w tym utworzenie na potrzeby świadczenia usług na rzecz władz publicznych podmiotu odrębnego pod względem strukturalnym i prawnym od operatora zintegrowanego pionowo, a także zapewnienie otwartego, sprawiedliwego, rozsądnego i niedyskryminacyjnego dostępu do infrastruktury niezbędnej do świadczenia usług komercyjnych. Umowy przewidują również wymóg utrzymania ciągłości spełniania warunków określonych w art. 22 przez cały okres obowiązywania tych umów.

10. W przypadku gdy w celu zapewnienia synergii usługi na rzecz władz publicznych i usługi komercyjne opierają się na wspólnych podsystemach lub interfejsach, w umowach, o których mowa w niniejszym artykule, określa się również – w celu zapewnienia ochrony interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa – które z tych interfejsów i wspólnych podsystemów stanowią część infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych.

Artykuł 20

Zasady dotyczące zamówień

1. Zamówienia publiczne w ramach Programu udzielane są zgodnie z przepisami dotyczącymi zamówień zawartymi w rozporządzeniu finansowym.
2. W prowadzonych na potrzeby Programu postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego instytucja zamawiająca, w uzupełnieniu zasad określonych w rozporządzeniu finansowym, działa zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) propagowanie we wszystkich państwach członkowskich w całej Unii i w całym łańcuchu dostaw możliwie jak najszerszego i otwartego udziału podmiotów gospodarczych, a w szczególności nowych podmiotów, przedsiębiorstw typu start-up i MŚP, w tym w przypadku korzystania z podwykonawstwa przez oferentów;
 - b) zapewnienie skutecznej konkurencji w procedurze przetargowej, i, w miarę możliwości, unikanie polegania na jednym dostawcy, w szczególności w odniesieniu do urządzeń i usług o krytycznym znaczeniu, z jednoczesnym uwzględnieniem celów, jakimi są niezależność technologiczna i ciągłość świadczenia usług;
 - c) przestrzeganie zasad otwartego dostępu i konkurencji poprzez prowadzenie przetargów na podstawie przejrzystych i aktualnych informacji, przekazywanie jasnych informacji na temat mających zastosowanie zasad i procedur dotyczących zamówień, kryteriów wyboru i udzielania zamówień oraz wszelkich innych istotnych informacji umożliwiających zapewnienie równych szans wszystkim potencjalnym oferentom;
 - d) ochrona bezpieczeństwa i interesu publicznego Unii i jej państw członkowskich, w tym przez wzmocnienie strategicznej autonomii Unii, w szczególności pod względem technologicznym, poprzez przeprowadzanie ocen ryzyka i wdrażanie środków zmniejszających ryzyko zakłóceń, na przykład gdy dostępny jest tylko jeden dostawca;
 - e) spełnianie ogólnych wymogów bezpieczeństwa, o których mowa w art. 30 ust. 3, i przyczynianie się do ochrony podstawowych interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa;
 - f) na zasadzie odstępstwa od art. 167 rozporządzenia finansowego, korzystanie, w stosownych przypadkach, z wielu źródeł zaopatrzenia w celu zapewnienia lepszej ogólnej kontroli nad Programem, jego kosztami i harmonogramem;
 - g) wspieranie dostępności, ciągłości i niezawodności usług;
 - h) zwiększanie bezpieczeństwa i zrównoważoności działań w przestrzeni kosmicznej poprzez wdrożenie odpowiednich środków zgodnie z przepisami określonymi w art. 8;
 - i) zapewnianie skutecznego propagowania równych szans dla wszystkich oraz włączanie i uwzględnianie aspektu płci, a także dążenie do wyeliminowania przyczyn braku równowagi płci, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zapewnianie równowagi płci w panelach oceniających.

Artykuł 21

Podwykonawstwo

1. Aby zachęcić do udziału nowe podmioty, przedsiębiorstwa typu start-up oraz MŚP z całej Unii oraz do podejmowania przez nie aktywności transgranicznej, a także zapewnić możliwie jak największy zasięg geograficzny, chroniąc przy tym autonomię Unii, instytucja zamawiająca nakłada na oferenta wymóg zlecenia realizacji części zamówienia w ramach podwykonawstwa w trybie przetargu konkurencyjnego, na stosownych poziomach podwykonawstwa, przedsiębiorstwom innym niż przedsiębiorstwa należące do grupy oferenta.
2. W przypadku umów o wartości powyżej 10 mln EUR instytucja zamawiająca zapewnia, aby co najmniej 30 % wartości zamówienia było zlecane w ramach podwykonawstwa w trybie przetargu konkurencyjnego na różnych poziomach podwykonawstwa przedsiębiorstwom spoza grupy głównego oferenta, w szczególności w celu umożliwienia podjęcia przez MŚP aktywności transgranicznej w ekosystemie kosmicznym.
3. Oferent musi przedstawić powody niespełnienia wymogu przewidzianego w ust. 1 lub nieosiągnięcia wartości procentowej, o której mowa w ust. 2.
4. Komisja informuje komitet ds. Programu, o którym mowa w art. 47, o osiągnięciu celów, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, w odniesieniu do umów podpisanych po dniu 20 marca 2023 r.

Artykuł 22

Warunki kwalifikowalności i uczestnictwa dotyczące ochrony bezpieczeństwa, integralności i odporności unijnych systemów operacyjnych

W procedurach udzielania zamówień prowadzonych w ramach realizacji Programu stosuje się warunki kwalifikowalności i uczestnictwa, jeżeli jest to konieczne i właściwe do ochrony bezpieczeństwa, integralności i odporności unijnych systemów operacyjnych, jak określono w art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/696, przy uwzględnieniu celu, jakim jest promowanie strategicznej autonomii Unii, w szczególności pod względem technologii we wszystkich kluczowych technologiach i łańcuchach wartości, przy zachowaniu gospodarki otwartej.

Artykuł 23

Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy państwo trzecie uczestniczy w Programie na podstawie decyzji przyjętej na mocy umowy międzynarodowej lub na podstawie innego instrumentu prawnego, przyznaje ono właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF i Trybunałowi Obrachunkowemu prawa i dostęp niezbędne do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawo do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013.

ROZDZIAŁ V

Zarządzanie Programem

Artykuł 24

Zasady zarządzania

Zarządzanie Programem opiera się na następujących zasadach:

- a) jasny rozdział zadań i obowiązków pomiędzy podmioty zaangażowane w realizację Programu;
- b) zapewnianie adekwatności struktury zarządzania do szczególnych potrzeb Programu i środków, stosownie do przypadku;

- c) rygorystyczna kontrola Programu, obejmująca ściśle przestrzeganie kosztów, harmonogramu i wykonania przez wszystkie podmioty, zgodnie z ich odpowiednimi rolami i wyznaczonymi im zadaniami, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- d) przejrzyste i racjonalne pod względem kosztów zarządzanie;
- e) ciągłość usług i niezbędna ciągłość infrastruktury, w tym monitorowanie bezpieczeństwa i zarządzanie nim, a także ochrona przed odnośnymi zagrożeniami;
- f) systematyczne i uporządkowane uwzględnianie potrzeb użytkowników danych, informacji i usług świadczonych przez Program oraz odpowiednich zmian w obszarze nauki i technologii;
- g) ciągłość starań na rzecz kontroli i ograniczania ryzyka.

Artykuł 25

Rola państw członkowskich

1. Państwa członkowskie mogą wносить wkład w postaci swojej wiedzy technicznej, know-how i pomocy, w szczególności w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony, lub, w stosownych przypadkach i w miarę możliwości, udostępniając na rzecz Programu dane, informacje, usługi i infrastrukturę, którymi dysponują lub które znajdują się na ich terytorium.
2. Państwa członkowskie dążą w miarę możliwości do zapewnienia, by odpowiednie działania opracowywane w ramach ich planów odbudowy i zwiększania odporności na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ⁽²⁹⁾ były spójne i komplementarne z Programem, oraz by zdolności tworzone dzięki tym planom były interoperacyjne z Programem.
3. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania Programu.
4. Państwa członkowskie mogą udzielać pomocy w zabezpieczeniu i ochronie, na odpowiednim poziomie, zakresów częstotliwości niezbędnych do celów Programu.
5. Państwa członkowskie i Komisja mogą współpracować w celu rozszerzenia upowszechniania usług na rzecz władz publicznych świadczonych w ramach Programu.
6. W dziedzinie bezpieczeństwa państwa członkowskie wykonują zadania, o których mowa w art. 42 rozporządzenia (UE) 2021/696.
7. Państwa członkowskie podają swoje potrzeby operacyjne w celu skonsolidowania zasobów i dalszego szczegółowego określenia specyfikacji ich usług na rzecz władz publicznych. Doradzają one również Komisji w kwestiach wchodzących w zakres ich odpowiednich kompetencji, w szczególności poprzez wkład w przygotowywanie aktów wykonawczych.
8. Komisja może powierzyć, w drodze umów o przyznanie wkładu, określone zadania organizacjom państwa członkowskiego, w przypadku gdy takie organizacje zostały wyznaczone przez dane państwo członkowskie. Komisja – w drodze aktów wykonawczych – przyjmuje decyzje dotyczące wkładu w odniesieniu do umów o przyznanie wkładu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 47 ust. 2.

Artykuł 26

Rola Komisji

1. Komisja ponosi ogólną odpowiedzialność za realizację Programu, w tym w dziedzinie bezpieczeństwa, bez uszczerbku dla prerogatyw państw członkowskich w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego. Komisja zgodnie z niniejszym rozporządzeniem określa priorytety i ewolucję Programu, zgodnie z odpowiednio ustalonymi wymogami użytkowników, oraz nadzoruje jego realizację, bez uszczerbku dla innych dziedzin polityki Unii.

⁽²⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

2. Komisja zapewnia przejrzysty podział zadań i obowiązków między poszczególne podmioty zaangażowane w Program i koordynuje działania tych podmiotów. Komisja zapewnia również, aby wszystkie podmioty, którym powierzono zadania, zaangażowane w realizację Programu, chroniły interesy Unii, gwarantowały należyte zarządzanie środkami finansowymi Unii oraz przestrzegały przepisów rozporządzenia finansowego i niniejszego rozporządzenia.

3. Komisja przeprowadza postępowania o udzielenie zamówienia oraz udziela zamówień i podpisuje w ich sprawie umowy, o których mowa w art. 19.

4. Komisja może powierzyć zadania dotyczące Programu Agencji i ESA w ramach zarządzania pośredniego zgodnie z ich odpowiednimi rolami i obowiązkami określonymi w art. 27 i 28. Aby ułatwić osiągnięcie celów, o których mowa w art. 3, i promować najskuteczniejszą współpracę między Komisją, Agencją i ESA, Komisja może z każdym z podmiotów, którym powierzono zadania, zawrzeć umowy o przyznanie wkładu.

Komisja – w drodze aktów wykonawczych – przyjmuje decyzje dotyczące wkładu w odniesieniu do umów o przyznanie wkładu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 47 ust. 2.

5. Bez uszczerbku dla zadań wykonawców, o których mowa w art. 19, Agencji lub innych podmiotów, którym powierzono zadania, Komisja zapewnia upowszechnianie i wykorzystywanie usług na rzecz władz publicznych. Zapewnia ona komplementarność, spójność, synergię i powiązania pomiędzy Programem a innymi działaniami i programami unijnymi.

6. W stosownych przypadkach Komisja zapewnia spójność działań prowadzonych w ramach Programu z działaniami prowadzonymi już w dziedzinie przestrzeni kosmicznej na poziomach unijnym, krajowym lub międzynarodowym. Zachęca ona do współpracy między państwami członkowskimi, wspiera interoperacyjność ich zdolności technologicznych i prac rozwojowych w dziedzinie przestrzeni kosmicznej oraz, w przypadku gdy jest to istotne dla Programu, dąży do zapewnienia, by system bezpiecznej łączności był spójny z odpowiednimi działaniami w ramach krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności oraz interoperacyjny ze zdolnościami tworzonymi dzięki tym planom.

7. Komisja informuje Parlament Europejski oraz komitet ds. Programu, o którym mowa w art. 47 ust. 1, o pośrednich i końcowych wynikach oceny postępowań o udzielenie zamówienia oraz o umowach, w tym o podwykonawstwo, z podmiotami prywatnymi i publicznymi.

Artykuł 27

Rola Agencji

1. Zadaniem własnym Agencji jest zapewnienie, za pośrednictwem Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, akredytacji bezpieczeństwa infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych i usług na rzecz władz publicznych zgodnie z tytułem V rozdział II rozporządzenia (UE) 2021/696.

2. Komisja powierza Agencji, w drodze co najmniej jednej umowy o przyznanie wkładu – z zastrzeżeniem gotowości operacyjnej Agencji, w szczególności pod względem odpowiedniego poziomu zasobów ludzkich – następujące zadania:

- a) pełne lub częściowe zarządzanie operacyjne służącą potrzebom władz publicznych infrastrukturą Programu;
- b) bezpieczeństwo operacyjne infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych, w tym analizę ryzyka i zagrożeń, monitorowanie bezpieczeństwa, w szczególności określanie specyfikacji technicznych i procedur operacyjnych, oraz monitorowanie ich zgodności z ogólnymi wymogami bezpieczeństwa, o których mowa w art. 30 ust. 3;
- c) świadczenie usług na rzecz władz publicznych, w szczególności za pośrednictwem centrum GOVSATCOM;
- d) zarządzanie umowami, o których mowa w art. 19, po ich zawarciu i podpisaniu;
- e) nadrzędną koordynację związanych z użytkownikami aspektów usług na rzecz władz publicznych w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, odpowiednimi agencjami Unii, ESDZ i innymi podmiotami;
- f) podejmowanie działań związanych z upowszechnianiem wśród użytkowników usług oferowanych w ramach Programu bez wpływu na działania realizowane przez wykonawców na podstawie umów, o których mowa w art. 19.

3. Komisja może powierzyć Agencji, w drodze co najmniej jednej umowy o przyznanie wkładu, inne zadania w oparciu o potrzeby Programu.
4. W przypadku gdy działania powierzone są Agencji, zapewnia się odpowiednie zasoby finansowe, ludzkie i administracyjne konieczne do ich realizacji. W tym celu Komisja może przeznaczyć część budżetu na działania powierzone Agencji na finansowanie zasobów ludzkich koniecznych do realizacji tych działań.
5. Na zasadzie odstępstwa od art. 62 ust. 1 rozporządzenia finansowego i z zastrzeżeniem przeprowadzenia przez Komisję oceny ochrony interesów Unii Agencja może powierzyć, w drodze umów o przyznanie wkładu, określone działania innym podmiotom, w obszarach ich odpowiednich kompetencji, na warunkach zarządzania pośredniego mających zastosowanie do Komisji.

Artykuł 28

Rola ESA

1. Pod warunkiem że chronione są interesy Unii, ESA powierza się – w granicach jej wiedzy fachowej – następujące zadania:
 - a) nadzór – na warunkach uzgadnianych w ramach umów o przyznanie wkładu, o których mowa w art. 26 ust. 4 – nad prowadzonymi w ramach umów, o których mowa w art. 19, działaniami w zakresie rozwoju, walidacją i powiązаныmi działaniami wdrożeniowymi, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. a), nad rozwojem infrastruktury i ewolucją usług, o którym mowa w art. 4 ust. 1 lit. e) – przy zapewnieniu koordynacji między zadaniami i budżetem powierzonymi ESA na mocy niniejszego artykułu a ewentualnym wkładem ESA, o którym mowa w art. 16;
 - b) służenie Komisji swoją wiedzą specjalistyczną, w tym do celów opracowania specyfikacji i wdrożenia technicznych aspektów Programu;
 - c) udzielanie wsparcia przy ocenie umów zawieranych na podstawie art. 19;
 - d) zadania związane z segmentem kosmicznym i powiązany segmentem naziemnym EuroQCI, o której mowa w art. 4 ust. 1 lit. c).
2. Na podstawie przeprowadzonej przez Komisję oceny ESA mogą być powierzone inne zadania w oparciu o potrzeby Programu, pod warunkiem że zadania te nie będą powielały działań wykonywanych w ramach Programu przez inne podmioty oraz pod warunkiem że ich celem będzie poprawa efektywności realizacji działań Programu.

ROZDZIAŁ VI

Bezpieczeństwo Programu

Artykuł 29

Zasady bezpieczeństwa

Do Programu zastosowanie ma art. 33 rozporządzenia (UE) 2021/696.

Artykuł 30

Zarządzanie bezpieczeństwem

1. Komisja, w zakresie swoich kompetencji i przy wsparciu Agencji, zapewnia wysoki stopień bezpieczeństwa w szczególności w odniesieniu do:
 - a) ochrony infrastruktury, zarówno naziemnej, jak i kosmicznej, oraz świadczenia usług, zwłaszcza w przypadku ataków fizycznych lub cyberataków, a także zakłócania strumieni danych;
 - b) kontroli transferów technologii i zarządzania nimi;

- c) rozwoju i zatrzymywania w Unii zdobytych kompetencji i know-how;
- d) ochrony szczególnie chronionych informacji jawnych i informacji niejawnych.

2. Komisja konsultuje się z Radą i państwami członkowskimi odnośnie do specyfikacji i projektowania wszelkich aspektów infrastruktury EuroQCI, w szczególności kwantowej dystrybucji kluczy kryptograficznych związanej z ochroną informacji niejawnych UE.

Ocena i zatwierdzanie produktów kryptograficznych służących ochronie informacji niejawnych UE odbywa się z poszanowaniem odpowiednich ról i zakresów kompetencji Rady i państw członkowskich.

Organ ds. akredytacji bezpieczeństwa weryfikuje w ramach procesu akredytacji bezpieczeństwa, czy stosowane są wyłącznie zatwierdzone produkty kryptograficzne.

3. Do celów ust. 1 niniejszego artykułu Komisja zapewnia przeprowadzenie analizy ryzyka i zagrożeń w odniesieniu do infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych, o której mowa w art. 5 ust. 2. Na podstawie tej analizy Komisja określa, w drodze aktów wykonawczych, ogólne wymogi bezpieczeństwa. Czyniąc to, Komisja uwzględnia wpływ tych wymogów na sprawne funkcjonowanie infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych, w szczególności pod względem kosztów, zarządzania ryzykiem i harmonogramu, oraz zapewnia, aby nie obniżył się ogólny poziom bezpieczeństwa, by nie wystąpiły zakłócenia w funkcjonowaniu urzędów, i by zostało uwzględnione ryzyko w cyberprzestrzeni. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 3.

4. Do Programu zastosowanie ma art. 34 ust. 3–7 rozporządzenia (UE) 2021/696. Do celów niniejszego rozporządzenia termin „komponent” w art. 34 rozporządzenia (UE) 2021/696 odczytuje się jako „infrastruktura służąca potrzebom władz publicznych” łącznie z usługami na rzecz władz publicznych, a wszystkie odesłania do art. 34 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/696 traktuje się jako odesłania do ust. 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 31

Bezpieczeństwo systemu i wprowadzonych usług

We wszystkich przypadkach, gdy eksploatacja systemu lub świadczenie usług na rzecz władz publicznych może mieć wpływ na bezpieczeństwo Unii lub jej państw członkowskich, zastosowanie ma decyzja (WPZiB) 2021/698.

Artykuł 32

Organ ds. akredytacji bezpieczeństwa

Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa utworzona w ramach Agencji na podstawie art. 72 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) 2021/696 jest organem ds. akredytacji bezpieczeństwa w odniesieniu do infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych Programu i powiązanych usług na rzecz władz publicznych.

Artykuł 33

Ogólne zasady akredytacji bezpieczeństwa

Działania w zakresie akredytacji bezpieczeństwa związane z Programem są prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w art. 37 lit. a)–j) rozporządzenia (UE) 2021/696. Do celów niniejszego rozporządzenia termin „komponent” w art. 37 rozporządzenia (UE) 2021/696 odczytuje się jako „infrastruktura służąca potrzebom władz publicznych”, a wszystkie odesłania do art. 34 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/696 traktuje się jako odesłania do art. 27 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 34***Zadania i skład Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa**

1. Do Programu zastosowanie ma art. 38, z wyjątkiem ust. 2 lit. c)–f) i ust. 3 lit. b), oraz art. 39 rozporządzenia (UE) 2021/696.
2. W uzupełnieniu ust. 1 Rada ds. Akredytacji Bezpieczeństwa ma następujące zadania:
 - a) analizowanie oraz zatwierdzanie – z wyjątkiem dokumentów, które Komisja ma przyjąć na podstawie art. 30 ust. 3 – wszelkiej dokumentacji dotyczącej akredytacji bezpieczeństwa;
 - b) doradzanie, w ramach swoich kompetencji, Komisji przy sporządzaniu projektów aktów, o których mowa w art. 30 ust. 3, w tym przy ustanawianiu procedur bezpiecznej eksploatacji systemu, oraz przedstawianie oświadczenia ze swoim stanowiskiem końcowym;
 - c) analizowanie oraz zatwierdzanie oceny ryzyka dla bezpieczeństwa, sporządzonej zgodnie z procesem monitorowania, o którym mowa w art. 37 lit. h) rozporządzenia (UE) 2021/696, oraz analizy ryzyka i zagrożeń sporządzonej zgodnie z art. 30 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, a także współpraca z Komisją w celu określenia środków zmniejszających ryzyko.
3. W uzupełnieniu ust. 1 i w wyjątkowych przypadkach do udziału w posiedzeniach Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa w charakterze obserwatorów mogą także zostać zaproszeni – w odniesieniu do spraw bezpośrednio związanych z danymi wykonawcami – jedynie przedstawiciele wykonawców zaangażowanych w działania dotyczące infrastruktury służącej potrzebom władz publicznych i świadczenie usług na rzecz władz publicznych. Uzgodnienia i warunki udziału wykonawców określa regulamin wewnętrzny Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa.

*Artykuł 35***Zasady głosowania w Radzie ds. Akredytacji Bezpieczeństwa**

W odniesieniu do zasad głosowania Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa zastosowanie ma art. 40 rozporządzenia (UE) 2021/696.

*Artykuł 36***Komunikacja i znaczenie decyzji Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa**

1. Do decyzji Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa zastosowanie ma art. 41 ust. 1–4 rozporządzenia (UE) 2021/696. Do celów niniejszego rozporządzenia termin „komponent” w art. 41 rozporządzenia (UE) 2021/696 odczytuje się jako „infrastruktura służąca potrzebom władz publicznych”
2. Harmonogram prac Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa nie może utrudniać realizacji harmonogramu działań przewidzianych w programach prac, o których mowa w art. 41 ust. 1.

*Artykuł 37***Rola państw członkowskich w zakresie akredytacji bezpieczeństwa**

Do Programu zastosowanie ma art. 42 rozporządzenia (UE) 2021/696.

*Artykuł 38***Ochrona informacji niejawnych**

1. Do informacji niejawnych związanych z Programem zastosowanie ma art. 43 rozporządzenia (UE) 2021/696.
2. Z zastrzeżeniem postanowień umowy w sprawie bezpieczeństwa i wymiany informacji niejawnych między instytucjami Unii a ESA, ESA może wytwarzać informacje niejawne UE w związku z zadaniami powierzonymi jej na podstawie art. 28 ust. 1 i 2.

ROZDZIAŁ VII

Stosunki międzynarodowe

Artykuł 39

Uczestnictwo państw trzecich i organizacji międzynarodowych w Programie

1. Zgodnie z warunkami określonymi w szczególnych umowach zawartych zgodnie z art. 218 TFUE obejmujących uczestnictwo państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej w programie Unii w Programie mogą uczestniczyć członkowie EFTA będący członkami EOG, a także następujące państwa trzecie:

- a) państwa przystępujące, państwa kandydujące i potencjalni kandydaci, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami uczestnictwa tych państw w programach Unii, określonymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami określonymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
- b) państwa objęte europejską polityką sąsiedztwa, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami uczestnictwa tych państw w programach Unii, określonymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami określonymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
- c) państwa trzecie inne niż państwa trzecie objęte lit. a) i b).

2. W Programie mogą uczestniczyć organizacje międzynarodowe zgodnie ze szczególnymi umowami zawartymi zgodnie z art. 218 TFUE.

3. Szczególna umowa, o której mowa w ust. 1 i 2:

- a) zapewnia sprawiedliwą równowagę w odniesieniu do wkładów finansowych i korzyści państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej uczestniczących w programach Unii;
- b) określa warunki uczestnictwa w programach, w tym sposób obliczania wkładów finansowych do poszczególnych programów, i związane z tymi programami koszty administracyjne;
- c) nie przyznaje państwu trzeciemu ani organizacji międzynarodowej jakichkolwiek uprawnień decyzyjnych w odniesieniu do programu Unii;
- d) gwarantuje prawa Unii do zapewnienia należytego zarządzania finansami i ochrony jej interesów finansowych.

4. Bez uszczerbku dla warunków określonych w ust. 1, 2 i 3 oraz w interesie bezpieczeństwa Komisja może, w drodze aktów wykonawczych, określić dodatkowe wymogi dotyczące uczestnictwa państw trzecich i organizacji międzynarodowych w Programie w zakresie zgodnym z istniejącymi umowami, o których mowa w ust. 1 i 2.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 3.

Artykuł 40

Dostęp państw trzecich i organizacji międzynarodowych do usług na rzecz władz publicznych

Państwa trzecie i organizacje międzynarodowe mogą mieć dostęp do usług na rzecz władz publicznych, pod warunkiem że:

- a) zawarły umowę, zgodnie z art. 218 TFUE, określającą warunki dostępu do usług na rzecz władz publicznych;
- b) spełniają wymogi art. 43 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/696.

Do celów niniejszego rozporządzenia odesłania do „Programu” w art. 43 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/696 traktuje się jako odesłania do Programu ustanowionego niniejszym rozporządzeniem.

ROZDZIAŁ VIII

Programowanie, monitorowanie, ocena i kontrola

Artykuł 41

Programowanie, monitorowanie i sprawozdawczość

1. Program jest realizowany w ramach programów prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego. Programy prac określają działania i powiązany budżet niezbędne do osiągnięcia celów Programu oraz, w stosownych przypadkach, całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone. Programy te uzupełniają programy prac dotyczące komponentu GOVSATCOM, o których to programach mowa w art. 100 rozporządzenia (UE) 2021/696.

Komisja przyjmuje te programy prac w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 47 ust. 3.

2. Wskaźniki na potrzeby sprawozdawczości dotyczącej postępów Programu w realizacji celów ogólnych i szczegółowych, o których mowa w art. 3, zawarto w załączniku.

3. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 45 aktów delegowanych w celu zmiany załącznika w odniesieniu do wskaźników, w przypadku gdy uznaje to za konieczne, a także w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia o przepisy dotyczące ustanowienia ram monitorowania i oceny.

4. W przypadku gdy jest to uzasadnione szczególnie pilną potrzebą, do aktów delegowanych przyjmowanych na podstawie niniejszego artykułu ma zastosowanie procedura przewidziana w art. 46.

5. System sprawozdawczości dotyczącej wykonania zapewnia efektywne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji i rezultatów Programu.

W tym celu na odbiorców środków finansowych Unii oraz, w stosownych przypadkach, na państwa członkowskie, nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.

6. Do celów ust. 2 odbiorcy środków finansowych Unii przekazują odpowiednie informacje. Dane niezbędne do zweryfikowania wykonania gromadzone są w efektywny, skuteczny i terminowy sposób.

Artykuł 42

Ocena

1. Komisja przeprowadza oceny Programu w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.

2. Do dnia 21 marca 2024 r., a następnie co roku Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o głównych ustaleniach dotyczących wstępnego wdrożenia Programu, w tym w zakresie zakończenia działań dotyczących definiowania, konsolidacji potrzeb użytkowników i planów wdrażania, a także o opiniach odpowiednich zainteresowanych stron na szczeblu unijnym i krajowym.

3. Do dnia 30 czerwca 2026 r. Komisja oceni realizację Programu w świetle celów, o których mowa w art. 3. W tym celu Komisja oceni:

a) wydajność systemu bezpiecznej łączności i usług świadczonych w ramach Programu, w szczególności w zakresie małego opóźnienia, niezawodności, autonomii i dostępu na całym świecie;

- b) modele zarządzania i wdrażania oraz ich efektywność;
- c) ewolucję potrzeb użytkowników Programu;
- d) synergię i komplementarność Programu z innymi programami Unii, w szczególności z GOVSATCOM i innymi komponentami Unijnego programu kosmicznego;
- e) ewolucję dostępnej przepustowości, innowacje oraz rozwój nowych technologii w ekosystemie kosmicznym;
- f) udział przedsiębiorstw typu start-up i MŚP z całej Unii;
- g) wpływ Programu na środowisko, z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 8;
- h) wszelkie przekroczenia kosztów, dotrzymanie ustalonych terminów projektów oraz skuteczność zarządzania i administrowania Programem;
- i) skuteczność, efektywność, adekwatność, spójność i unijną wartość dodaną działań podejmowanych w ramach Programu.

W stosownych przypadkach do oceny dołącza się odpowiedni wniosek.

4. Ocena Programu uwzględnia wyniki oceny komponentu GOVSATCOM przeprowadzonej zgodnie z art. 102 rozporządzenia (UE) 2021/696.
5. Komisja przekazuje wnioski z tych ocen, opatrzone własnymi komentarzami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.
6. Podmioty zaangażowane w wykonanie niniejszego rozporządzenia dostarczają Komisji dane i informacje niezbędne do przeprowadzenia oceny, o której mowa w ust. 1.
7. Dwa lata po osiągnięciu pełnej zdolności operacyjnej, a następnie co dwa lata Agencja, po konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, przedstawia sprawozdanie rynkowe na temat wpływu Programu na unijny komercyjny przemysł satelitarny w segmencie kosmicznym (upstream) i w segmencie wykorzystania danych satelitarnych (downstream), z myślą o zapewnieniu jak najmniejszego wpływu na konkurencję i utrzymaniu zachęt do wprowadzania innowacji.

Artykuł 43

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje lub organy Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności na podstawie art. 127 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 44

Ochrona danych osobowych i prywatności

Wszelkie przetwarzanie danych osobowych w związku z zadaniami i działaniami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, w tym przez Agencję, odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, w szczególności z rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽³⁰⁾ oraz (UE) 2018/1725⁽³¹⁾.

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽³¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

ROZDZIAŁ IX

Akty delegowane i wykonawcze

Artykuł 45

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 8 ust. 4 i art. 41 ust. 3, powierza się Komisji do dnia 31 grudnia 2028 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 8 ust. 4 i art. 41 ust. 3, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 8 ust. 4 lub art. 41 ust. 3 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 46

Tryb pilny

1. Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzi w życie niezwłocznie i mają zastosowanie, o ile nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, podaje się powody zastosowania trybu pilnego.
2. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 45 ust. 6. W takim przypadku Komisja uchyla akt natychmiast po powiadomieniu jej przez Parlament Europejski lub Radę o decyzji o wniesieniu sprzeciwu.

Artykuł 47

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ds. Programu ustanowiony na mocy art. 107 rozporządzenia (UE) 2021/696, w składzie zajmującym się GOVSATCOM. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Do celów przyjmowania aktów wykonawczych, o których mowa w art. 5 ust. 3 i art. 30 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, komitet ds. Programu, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zbiera się w składzie zajmującym się bezpieczeństwem, o którym to składzie mowa w art. 107 ust. 1 lit. e) rozporządzenia (UE) 2021/696.

Do celów przyjmowania aktów wykonawczych, o których mowa w art. 9 ust. 2 i art. 10 ust. 4 niniejszego rozporządzenia, angażuje się odpowiednio komitet ds. Programu w składzie zajmującym się bezpieczeństwem, o którym to składzie mowa w art. 107 ust. 1 lit. e) rozporządzenia (UE) 2021/696.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku gdy komitet ds. Programu nie wyda opinii w sprawie projektu aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 30 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

ROZDZIAŁ X

Przepisy przejściowe i końcowe

Artykuł 48

Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego podają informacje o pochodzeniu tych środków oraz zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z Programem oraz realizowanymi w jego ramach działaniami i uzyskanymi rezultatami.
3. Zasoby finansowe przydzielone na Program przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej na temat priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim priorytety te są związane z celami, o których mowa w art. 3.

Artykuł 49

Ciągłość świadczenia usług po 2027 r.

W razie potrzeby w budżecie Unii obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków niezbędnych do realizacji celów, o których mowa w art. 3, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną ukończone przed zakończeniem Programu, a także na pokrycie kosztów krytycznych działań operacyjnych i świadczenia usług.

Artykuł 50

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 15 marca 2023 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodnicząca
J. ROSWALL

ZAŁĄCZNIK

WSKAŹNIKI DO CELÓW OCENY PROGRAMU

Program będzie ściśle monitorowany w oparciu o zestaw wskaźników mających na celu określenie stopnia realizacji celów szczegółowych Programu, oraz z myślą o zminimalizowaniu obciążeń administracyjnych i kosztów. W tym celu gromadzone będą dane dotyczące poniższego zestawu podstawowych wskaźników.

1. Cel ogólny, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. a):

- Wskaźnik 1.1: Władze publiczne państw członkowskich oraz instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii mają dostęp do pierwszego zestawu usług na rzecz władz publicznych w 2024 r.
- Wskaźnik 1.2: Władze publiczne państw członkowskich oraz instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii mają w 2027 r. dostęp do pełnej zdolności operacyjnej odpowiadającej potrzebom użytkowników i zapotrzebowaniu określonym w pakiecie usług
- Wskaźnik 1.3: Dostępność (w procentach) usługi na rzecz władz publicznych dla każdej uruchomionej usługi na rzecz władz publicznych
- Wskaźnik 1.4: Prędkość, szerokość pasma i opóźnienie dla każdej wprowadzonej usługi na rzecz władz publicznych na całym świecie
- Wskaźnik 1.5: Dostępność geograficzna (w procentach) wszystkich wprowadzonych usług na rzecz władz publicznych na terytoriach państw członkowskich
- Wskaźnik 1.6: Procent uruchomionych usług z pakietu usług
- Wskaźnik 1.7: Dostępna przepustowość (w procentach) dla każdej uruchomionej usługi
- Wskaźnik 1.8: Koszt ukończenia
- Wskaźnik 1.9: Uczestnicy programu i liczba państw trzecich i organizacji międzynarodowych uczestniczących w Programie zgodnie z art. 39.
- Wskaźnik 1.10: Ewolucja przepustowości satelitów nabywanej przez instytucje Unii od podmiotów spoza Unii
- Wskaźnik 1.11: Liczba wyniesień na orbitę wykonanych spoza terytorium Unii lub spoza terytorium członków EFTA będących członkami EOG
- Wskaźnik 1.12: Liczba użytkowników upoważnionych przez władze publiczne w Unii

2. Cel ogólny, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. b):

- Wskaźnik 2.1: Dostępność (w procentach) usługi komercyjnej
- Wskaźnik 2.2: Prędkość, szerokość pasma, niezawodność i opóźnienie komercyjnej szerokopasmowej usługi satelitarnej na całym świecie
- Wskaźnik 2.3: Martwe strefy łączności (w procentach) na terytoriach państw członkowskich
- Wskaźnik 2.4: Kwota zainwestowana przez sektor prywatny

3. Cel szczegółowy, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. a):

- Wskaźnik 3.1: Centra GOVSATCOM mogą świadczyć usługi wynikające z systemu bezpiecznej łączności
- Wskaźnik 3.2: Pełna integracja istniejącej przepustowości z puli unijnej poprzez integrację infrastruktury naziemnej GOVSATCOM

4. Cel szczegółowy, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. b):

Wskaźnik 4.1: Roczna liczba poważnych przerw w funkcjonowaniu sieci telekomunikacyjnych w państwach członkowskich wywołanych sytuacjami kryzysowymi, które udało się złagodzić dzięki usługom na rzecz władz publicznych oferowanym przez system bezpiecznej łączności

Wskaźnik 4.2: Zadowolenie użytkowników upoważnionych przez władze publiczne z działania systemu bezpiecznej łączności mierzone za pomocą corocznej ankiety

Wskaźnik 4.3: Walidacja i akredytacja poszczególnych technologii i protokołów komunikacyjnych

5. Cel szczegółowy, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. c):

Wskaźnik 5.1: Liczba operacyjnych satelitów na orbicie potrzebnych do funkcjonowania EuroQCI

6. Cel szczegółowy, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. d):

Wskaźnik 6.1: Liczba satelitów przypadająca na poszczególne pozycje na orbicie w latach 2025, 2026, 2027

7. Cel szczegółowy, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. e):

Wskaźnik 7.1: Infrastruktura służąca potrzebom władz publicznych i powiązane usługi na rzecz władz publicznych, które uzyskały akredytację bezpieczeństwa

Wskaźnik 7.2: Roczna liczba incydentów związanych z cyberbezpieczeństwem i dotkliwość ich skutków oraz liczba zakłóceń elektromagnetycznych związanych z systemem bezpiecznej łączności (informacje niejawne)

8. Cel szczegółowy, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. f):

Wskaźnik 8.1: Liczba podsystemów satelitarnych, w tym ładunków użytkowych, obsługujących inne komponenty Unijnego programu kosmicznego

9. Cel szczegółowy, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. g):

Wskaźnik 9.1: Liczba przedsiębiorstw typu start-up, MŚP i spółek o średniej kapitalizacji zaangażowanych w Program oraz odpowiadające im procenty wartości zamówienia

Wskaźnik 9.2: Całkowita wartość (w procentach) zamówień zleconych przez głównych oferentów w ramach podwykonawstwa MŚP innym niż MŚP powiązane z grupą oferenta oraz jaką część stanowi ich uczestnictwo w wymiarze transgranicznym

Wskaźnik 9.3: Liczba państw członkowskich, z których pochodzą przedsiębiorstwa typu start-up i MŚP zaangażowane w Program

10. Cel szczegółowy, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. h):

Wskaźnik 10.1: Liczba nowych użytkowników łączności satelitarnej na znajdujących się poza Unią obszarach geograficznych o znaczeniu strategicznym

Wskaźnik 10.2: Dostępność geograficzna (w procentach) wymaganych usług na znajdujących się poza Unią obszarach o znaczeniu strategicznym

Wskaźnik 10.3: Liczba krajów, w których konsumenci mają dostęp do szerokopasmowej łączności satelitarnej

11. Cel szczegółowy, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. i):

Wskaźnik 11.1: Ślad węglowy rozwoju, produkcji i wdrażania Programu

Wskaźnik 11.2: Liczba aktywnych satelitów, satelitów wycofanych z eksploatacji i odzyskanych

Wskaźnik 11.3: Liczba śmieci kosmicznych wytworzonych przez konstelację

Wskaźnik 11.4: Liczba bliskich spotkań

Wskaźnik 11.5: Dane dotyczące efemerydy satelitów współdzielonych z unijnym konsorcjum na rzecz SST

Wskaźnik 11.6: Odpowiedni pomiar wpływu odbić świetlnych na obserwacje astronomiczne

W odniesieniu do niniejszego aktu złożone zostały dwa oświadczenia, które są dostępne w Dz.U. C 101 z 17.3.2023, s. 1 oraz pod następującym linkiem:
